Spelen in Druten

Speelruimteplan 2025-2034

Gemeente Druten

START

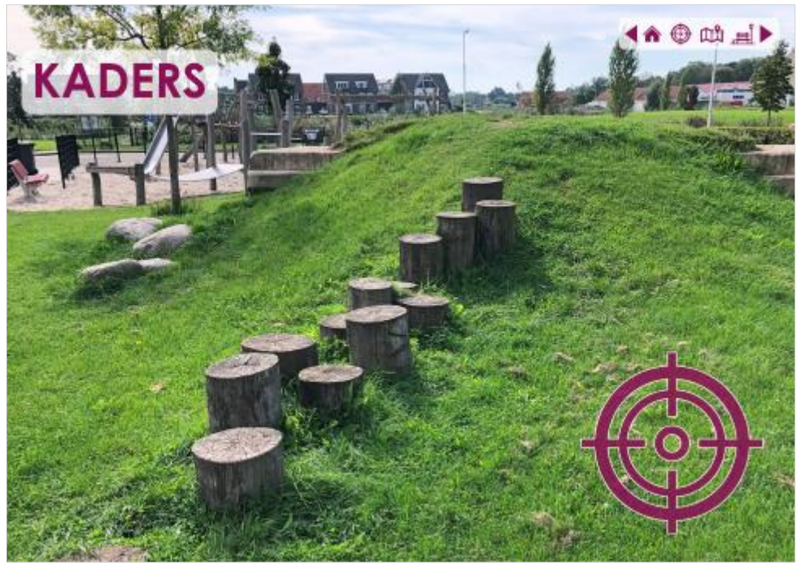





Het speelruimteplan 2025-2034 bestaat uit drie delen. Het eerste deel bevat de kaders voor het buitenspelen van de kinderen, jeugd en jongeren. Hierin staan onder andere de spreidings- en inrichtingsprincipes. Het tweede deel de bevat plankaarten met daarop de toekomstige rol en functie per plek. Het derde deel bevat de uitwerking van het beheer- en vervangingsplan met een overzicht van financiële kengetallen.

Door te klikken op bovenstaande foto's ga je gelijk naar het betreffende deel en blader je daarna door de hoofdstukken. Op elke pagina kun je rechtsboven weer naar deze inhoudspagina (🏠). Vandaaruit kost het één klik om bij een ander deel te komen. Zo kun je snel tussen hoofdstukken navigeren en weer terug naar de plek waar je aan het lezen bent of waar meer informatie of beeldvorming wordt gegeven.

KADERS

De kaders



Waarom dit Speelruimteplan?

Kinderen en jongeren zijn een belangrijke gebruikersgroep van de openbare ruimte. De omgeving waarin zij opgroeien is van invloed op hun latere sociale en lichamelijke ontwikkeling. Een goede omgeving om buiten te spelen en bewegen is niet alleen belangrijk voor hen, maar ook voor het algemeen belang.

Door de kinderaantallen en de speelruimte te monitoren blijft het aanbod afgestemd op de behoefte van de verschillende doelgroepen. Dit zorgt voor behoud van drie kernkwaliteiten:

1) een goede spreiding van speelruimte. Dit houdt de speelruimte bereikbaar ook als het kinderaantal afneemt of verschuiving optreedt in leeftijdsgroepen.

2) een goede inrichting van speelruimte. Dit houdt de speelruimte aantrekkelijk en zorgt voor goed gebruik en meer kans op samen spelen.

3) een goed onderhoud van speelruimte. Dit houdt de speelruimte veilig, heel en schoon, wat bijdraagt aan goed gebruik en het imago van de kern of wijk.

Doelstelling van deze herijking is om de speelruimte afgestemd te houden op de doelgroepen en op actueel beleid.

Inleiding

De gemeente Druten heeft een sterk verouderd speelplekkenbeleid. De notitie speeltuinenbeleid is van 1998. Momenteel worden de speelplekken onderhouden in samenwerking met de gemeente Wijchen. Vandaar dat ook is besloten een nieuw speelruimtebeleid op te stellen dat overeenkomt met dat van de gemeente Wijchen, toegespitst op de situatie in Druten.

Met het opstellen van het nieuwe speelruimtebeleid wordt bekeken of het aanbod nog actueel is en aansluit op de vraag, bevolkingsontwikkelingen, speelruimte-trends en ontwikkelingen binnen de gemeente zoals de Samen sterk, samen Druten 2040, GALA (Gezond en Actief Leven akkoord) en klimaatgerelateerde opgaven. Zie ook hoofdstuk belang en beleid.

Dit Speelruimteplan gaat dan ook over de hoeveelheid, spreiding en de inrichtingskwaliteit van de speelruimte in relatie tot de genoemde ontwikkelingen.

In principe gaat dit speelruimteplan over kinderen van 0 tot en met 18 jaar, waarbij natuurlijk iedereen welkom is op de speelplek. Ouders zijn daarbij verantwoordelijk voor hun kinderen die niet zelfstandig buiten kunnen spelen. Denk aan peuters tot een jaar of 4 of kinderen met een beperking. Daarom is het voor begeleiders fijn om ook welkom te zijn op de plek. De gemeente ondersteunt deze verantwoordelijkheid door het aanbieden van ontmoetingsvoorzieningen op de speelplek en het bieden van goede samenspeelplekken (zie hoofdstuk inrichtings-principes of inclusie). Vanuit de vergroeningsopgaven en het erkende belang van natuurlijk spelen worden ook hier aanbevelingen voor gedaan in het hoofdstuk Natuurlijk duurzaam. Ook jongeren die sporten en ontmoeten horen erbij. Hiervoor is een specifiek jongerenhoofdstuk dat aansluit op het Drutense jongerenbeleid. Een belangrijk beleidspunt is ook de betrokkenheid van burgers bij hun leefomgeving, hoe we gaan samen werken aan verandering staat hier.

Aansluiting op overig beleid Druten



Visie gemeente Druten op openbare ruimte

De kwaliteit van het openbaar gebied bepaalt in grote mate het leef- en woongenot. In het coalitieakkoord is vastgelegd dat de gemeente Druten geen verdere vermindering wil van kwaliteitsniveau van de openbare ruimte. Ook in de toekomstvisie Samen sterk, samen Druten 2040 wordt gesproken over de hogere waardering van groen en wandel- en verblijfsgebieden boven ruimte voor meer autobewegingen en parkeerplekken (de auto minder dominant). Groen moet een prioriteit zijn en niet iets wat je als laatste inpast, het is van grote waarde voor de leefomgeving en voor klimaatadaptatie. Denk bijvoorbeeld in de woonwijken na over natuurlijke speelplaatsen en een inrichting passend bij klimaat.

De gemeente Druten streeft naar een gezonde bevolking waarbij sport, cultuur en recreatie voor iedereen bereikbaar zijn. Daarbij is extra aandacht voor jeugd en jongeren, mensen met een beperking, ouderen, minima, statushouders, laaggeletterden en mensen met een gezondheidsachterstand. Ook wordt gezien dat beweegvaardigheden van kinderen achteruitgaan. We willen mensen uitnodigen om gezond te leven en te bewegen door mogelijkheden dichtbij huis te bieden. De openbare ruimte moet daarvoor van hoge kwaliteit zijn met voldoende ontmoetingsplekken. We willen groene speel-/beweegruimtes in de dorpen ontwikkelen om een gezonde leefstijl te bevorderen, voor jongeren en ouderen. De oudere jeugd moet gelegenheid hebben om elkaar te ontmoeten, op daarvoor voor hen ingerichte ruimte.

Ook het laten participeren van bewoners in het organiseren van de leefomgeving is iets wat we willen verbeteren. Dan gaat het om meer dan alleen meedenken over plannen, maar bijvoorbeeld ook over het zelf beheren van een stukje openbaar groen.

Doel: toekomstbestendige speelruimte

De buitenruimte is voor alle inwoners belangrijk om te ontmoeten en te bewegen. De speelplekken, maar ook de informele speelruimte in het groen en op straat zijn daarbij een belangrijke drager voor de fysieke en mentale gezondheid van kinderen. Dit speelruimteplan borgt dat deze speelruimte zich blijft ontwikkelen in aansluiting op de behoefte van de kinderen tot 18 jaar. Zij zorgt voor een eerlijke verdeling, een uitdagend aanbod en geeft handvatten voor het veilig in stand houden.

Nieuw is dat er andere thema's worden meegenomen die op de gemeentelijke agenda staan, zoals: het bevorderen van een actieve en gezonde leefstijl, inclusie, vergroening en meervoudig ruimtegebruik. Speelruimte dicht bij huis is namelijk de mooiste aanleiding om met burgers is gesprek te gaan over deze thema's. Vooral omdat er vaak drie generaties betrokken zijn bij participatie; de kinderen, hun ouders en hun (oppas)grootouders. Verder is de speelruimte een zeer integraal onderwerp en vaak overzichtelijk qua projectomvang.



Uitgangspunten speelruimtebeleid

Onderdelen Speelruimteplan 2025-2034

De gemeente Druten werkt in het onderhoud van de speelplekken samen met de gemeente Wijchen. Er is daarom besloten om ook het beleid voor de speelplekken op gelijke wijze aan te pakken. In dit nieuwe speelruimteplan wordt dan ook uitgegaan van de kaders uit het Speelruimtebeleid Wijchen uit 2016 in plaats van de oudere Notitie Speeltuinenbeleid uit 1998 van de gemeente Druten. De kaders van het speelruimtebeleid (Wijchen) worden in dit Speelruimteplan als verkorte versie met actualisatiepunten opgenomen en vervolgens verder uitgewerkt naar de uitvoering in de vorm van plankaarten en een beheerplan met bijbehorende budgetscenario's.

Hieronder puntsgewijs de kaders vanuit het beleid en hoe ze worden geactualiseerd:

- **Nut en noodzaak spelen**; Het nut en de noodzaak van buitenspelen is alleen maar groter geworden.
- **Wet en gemeentelijk beleid**; Qua wetgeving lijkt het beleid een nieuwe impuls te geven aan participatie, gezondheid, sociale cohesie en duurzaamheid. Speelruimte is en blijft een actueel thema om hieraan mede handen en voeten te geven.
- **Doelgroepen**; De voornaamste doelgroepen blijven de kinderen, jeugdigen en jongeren. Wel is afgelopen jaren duidelijk geworden dat de multifunctionele en multigenerationele samenspeelplekken (plekken waar jong en oud al dan niet met een beperking samen ontmoeten, bewegen en spelen) belangrijk zijn en meer aandacht vragen. We passen waar nodig maatwerk toe als het gaat om multigenerationele samenspeelplekken, waardoor ook de doelgroepen volwassenen en ouderen kunnen ontmoeten en bewegen.
- **Normen speelruimte**; De normen met betrekking tot spreiding en inrichting van de speelplekken zijn gelijkgesteld aan die van de gemeente Wijchen. Ze bieden een duidelijke structuur, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen de grotere speelplekken en de kleinere plekken. Op basis van huidige kinderaantallen zullen enkele speelplekken de kindernorm niet meer halen en zouden dus kunnen verdwijnen. Er is een speelstructuur gedefinieerd met verschillende type plekken. De norm is gebruikt voor het aanwijzen van het deze plekken (zie hoofdstuk Spreidingsprincipes speelruimte). Per speelbuurt wordt door middel van een kaart met toelichting inzichtelijk gemaakt wat het streefbeeld voor de komende periode is.
- **Sport en ontmoeting jongeren**; Jeugdigen en jongeren gebruiken de buitenruimte niet (alleen) om te spelen maar ook om te sporten of elkaar te ontmoeten. Er wordt voorzien van voldoende sport- en ontmoetingsvoorzieningen in elke wijk, op basis van omschreven normen in spreidingsprincipes speelruimte en jongeren.
- **Inrichting**; de inrichting hangt natuurlijk sterk af van de gebruikerswensen. De gemeentelijke kaders maken dat de speelplek veilig is en variatie en uitdaging biedt. Thema's als ontmoeting, vergroening en beheerbaarheid moeten worden geborgd. Meer integraal en multigenerationeel en inclusief inrichten vraagt om nadere kwaliteitskaders. Deze zijn opgenomen in het speelruimteplan.
- **Beheer**; Het Warenwetbesluit attractie en speeltoestellen (WAS) is een belangrijke drager van de veiligheid van de voorzieningen. Gemeente Druten is verantwoordelijk en inspecteert, onderhoudt en vervangt de openbare speelvoorzieningen conform het WAS. Middelen zijn afgezet tegen de inventaris om haalbaarheid van de instandhouding in beeld te brengen.

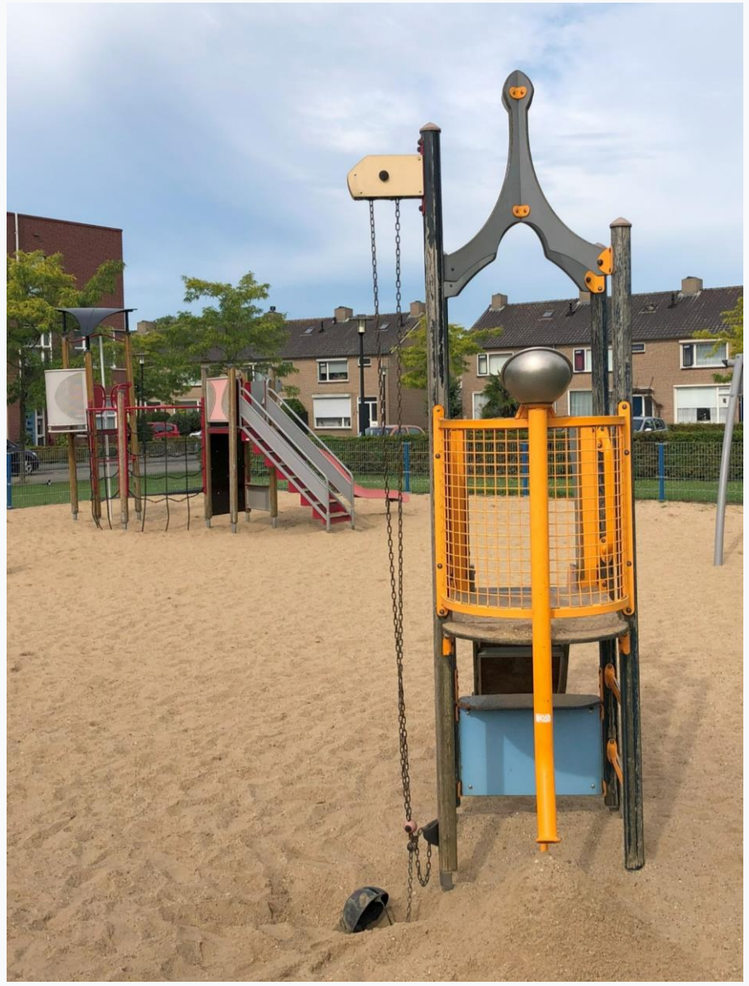

Spreidingsprincipes speelruimte

Algemeen:	Kinderen, jeugd en jongeren 0-18 jaar		
Oppervlakte	In elke buurt dienen speelplekken aanwezig te zijn, waarvan 1 een minimale oppervlakte heeft van 300 m2 (centrale plek) De minimale oppervlakte van een steunplek is 70 m2		
Type plekken:			
Informele speelruimte	Overal is ruimte voor ontmoeting, spelen in het groen en op straat Speelroutes met eenvoudige spelaanleidingen of speelprikkels kunnen hier bijdragen aan een bespeelbare openbare ruimte		
Formele plekken	- goede spreiding buurt-overstijgende speel- of sportplekken - elke speelbuurt 1 grote centrale plek spelen en sporten - met 2 steunplekken spelen per buurt in Druten / 1 steunplek per kerkdorp - en 1 extra steunplek spelen per 200 kinderen van 0-12 (dus bij 400 2 extra plekken enz.)		
Informele plekken	Daar waar speeltoestellen verdwijnen blijft een informele plek achter. Deze plek is informele speelruimte geworden maar moet beschikbaar blijven voor eventuele herinrichting als formele speelplek bij toename van kinderaantallen.		
Aanbod:	**Type plek**	**Spelen**	**Sporten**
Spelen en sporten	Buurt-overstijgende plek: Centrale plek: Steunplek:	max. 12 speeltoestellen min. 6 speeltoestellen min. 3 speeltoestellen	3 verschillende sporten of 1 bijzondere 2 verschillende sporten 1 sport
Ontmoeten	Bij elke speelplek staat minimaal 1 bank en 1 afvalbak		

Door het toepassen van bovenstaande normen wordt invulling gegeven aan een kwantitatief goede invulling en verdeling van de speel- en sportplekken in de gemeente Druten voor kinderen, jeugd en jongeren van 0-19 jaar. Bovenstaande normen zijn maatgevend voor speelruimte in nieuwbouwwijken of herinrichtingsplannen. Ze zijn kader stellend bij de beoordeling van het al dan niet behouden van bestaande plekken of realiseren van nieuwe speelplekken.

Leeftijdsaanduidingen en kinderaantallen

Er worden drie leeftijdsgroepen onderscheiden. Ondanks dat ieder kind uniek is in zijn of haar ontwikkeling, kan er een gemeenschappelijke deler met betrekking tot het spelgedrag en de spelbehoefte in deze drie doelgroepen gevonden worden:

Ten eerste de kinderen van **0 tot en met 5 jaar**. Tot een jaar of drie onder begeleiding, maar daarna steeds meer zelf. Eerst in de tuin, maar daarna naar de speelplek. De basisvaardigheden worden opgedaan, zoals rennen, klimmen en fietsen.

Ten tweede de jeugd van **6 tot en met 11 jaar**. Vanaf 6 jaar wordt er steeds meer zelfstandig gespeeld en mogen de jeugdigen steeds verder van huis de straat en daarna de buurt in. Het spelen wordt meer grenzen verleggen naar verder, hoger en harder: meer durven en ook meer competitie.

Ten derde de jongeren van **12 tot en met 18 jaar**. Het spelen wordt hier meer sporten en ontmoeten. Daarbij zijn eigen plekken dicht bij huis, maar ook verder van de bebouwing af belangrijk: voetballen, skaten, een plek om droog te staan of te zitten. Zie ook spreidingsprincipes jongeren.

Wat is speelruimte

Speelruimte is de ruimte die kinderen krijgen om te spelen. Dit afgestemd op hun leeftijd en buurt waar ze wonen.

Op straat tikkertje doen of een speurtocht door de buurt, in de bosjes een hut bouwen, ergens een balletje trappen of gewoon zitten kletsen, de informele speelruimte is hiervoor van belang. De informele speelruimte in Druten is bovengemiddeld. Dit komt door de ruimtelijke opbouw van de kernen en wijken. Hierdoor wordt onnodig autoverkeer voorkomen. Daarnaast zijn er in bijna alle wijken stoepen, grasvelden, bosjes en andere plekken waar gespeeld kan worden.

Omdat de informele speelruimte niet altijd voldoende speelmogelijkheden biedt, is aanvulling met speelplekken en speeltoestellen een must. Hiermee worden kinderen uitgedaagd zich nog verder te ontwikkelen. Voor deze formele speelruimte is een kwantiteitsnorm ontwikkeld in het beleid (zie spreidingsprincipes in tabel hiernaast), die wordt toegepast bij de analyse.

De openbare ruimte kan door middel van speelroutes met spelaanleidingen of speelprikkels aansluiten op de structuur van formele speelplekken, zeker op plaatsen waar de formele speelplekken vanwege beperkte ruimte wat verder uit elkaar liggen.



Inrichtingsprincipes speelruimte

Inrichtingsprincipes

Het streven is om kwalitatief hoogwaardige, uitnodigende en veilige speelplekken te ontwerpen, waar voor iedereen iets te doen is. De inrichting van de speelplekken is afgestemd op de functie van de plek in de buurt. Deze functies, als hieronder beschreven, zijn vastgelegd op de plankaarten. Een omheining in de vorm van een haag of hekwerk wordt alleen toegepast wanneer dat nodig is voor de veiligheid. Dat wil zeggen: enkel binnen 10 m van water of 5 m van een weg.

Bovenwijkse plekken

De Bovenwijkse plekken zijn bedoelt als aanvulling op de grote centrale plekken met ruimte voor bijzondere elementen waar kinderen, jeugd en jongeren vanuit meerdere wijken gebruik van kunnen maken. Voorbeelden hiervan zijn skatebanen en pumptracks of een grote natuurspeelplaats. Bovenwijkse plekken kunnen dus, al dan niet thematisch, worden ingericht met een hoger budget zodat er echt iets speciaals staat. Gebruikers moeten bereid zijn wat langer onderweg te zijn naar deze plekken.

Centrale speelplekken

Samen spelen is leuker en zorgt ervoor dat kinderen vaker en langer buiten spelen. Bij afnemende kinderaantallen zoals in Druten is het belangrijk om samenspelen en ontmoeten zo veel mogelijk aan te moedigen. Omdat het hier gaat over plekken met meer ruimte wordt er altijd gekeken wat er kan vanuit de integrale thema's. De bespeelbaarheid moet in alle seizoenen zo hoog mogelijk zijn. Denk aan schaduw in de zomer en zones waar je bij nat en koud weer kan spelen. Denk aan vergroening en vergroting van de biodiversiteit. Zie ook het hoofdstuk Natuurlijk duurzaam.

Mensen met welke beperking dan ook hebben hier mogelijkheden om mee te doen. Dit is eigenlijk alleen te realiseren als er af en toe activiteiten zijn die het samenspel stimuleren. Dit is goed voor de sociale en lichamelijke ontwikkeling van kinderen en draagt bij aan de sociale cohesie in de buurt. Zie ook hoofdstuk inclusie en positieve gezondheid. Aandachtspunt op deze plekken is verdringing. Daarom is het van belang om bij de inrichting rekening te houden met een goede zonering en bij hele hoge kinderdichtheden te zorgen voor voldoende steunplekken.

Steunplekken

Een steunplek is aanvullend op de informele speelruimte en de centrale speelplekken. Dit zijn eenvoudige speelplekken, waar een maatwerk inrichting belangrijk is. Bijvoorbeeld een trapveldje of tafeltennistafel voor de jeugd (6-12 jaar) of extra toestellen voor kinderen (0-5 jaar). Goede kleine plekken maken het aanbod in de buurt af. In combinatie met de grote speelplek is er variatie en uitdaging voor iedere doelgroep in de buurt.

Informele plekken

De inrichting van deze plekken hangt af van kinderaantallen en ligging. Zonder toestellen kan het een plek zijn voor informeel spelen in het groen, een uitdagend fietsparcours met lijnen op de grond of een picknickplek met knikkerpotjes. Bewonersbehoeften spelen hierin een belangrijke rol. Uitgangspunt is dat in eerste instantie alleen speeltoestellen worden verwijderd en groen danwel verharding terugkomt. Pas wanneer bewoners zelf met een initiatief komen kan daar vervolg aan worden gegeven.

Informele speelruimte

Eigenlijk is een groot deel van de openbare ruimte al geschikte speelruimte. Genoeg informele ruimte is daar waar kinderen goed kunnen spelen op de stoep en de straten, in het groen en langs het water. Daar zijn minder speelplekken nodig dan in wijken waar kinderen aan drukke straten met smalle stoepjes wonen.

Uitgaande van de kinderaantallen in een wijk en de norm voor 3% speelruimte (Jantje Beton) is op basis van ervaring met het opstellen van speelruimteplannen in meer dan 100 gemeenten een waarde bepaald van een benodigde informele speelruimte van 20 m2 per kind, in combinatie met 1 speelplek per 30 kinderen. Daar waar deze norm van 20 m2 informele speelruimte per kind niet wordt gehaald zijn meer formele speelplekken nodig of meer bespeelbare openbare ruimte. In de gemeente Druten is van dit laatste geen sprake, er is voldoende informele speelruimte.

Voor ieder kind is informele speelruimte van belang. Eerst dicht bij huis, maar bij het ouder worden mag dit ook wat verder weg zijn en groot genoeg om hutten te bouwen of een balletje te trappen. Door speelaanleidingen -als gekleurde tegels of een paadje door de bosjes- toe te passen, wordt voor zowel kinderen als volwassenen duidelijk dat je er mag spelen.



Spreidingsprincipes jongeren

Bereikbaar:	bewegen en sporten 12-18 jaar
meegroeien	In eigen wijk sport en ontmoeting aangevuld met bovenwijkse zones
loopafstand	n.v.t. jongeren fietsen of rijden overal heen als ze willen of het aantrekkelijk is
Aanbod:	
ontmoetings-plekken	voor iedere 15 jongeren een plek, 50% regelt zichzelf, 30% is bankjes en andere zitaanleidingen, 20% geformaliseerde ontmoetingsplek liefst in combinatie met sportplek , bij > 500 jongeren in een wijk een verwijsplek wat verder van woningen. Een JOP wordt geplaatst wanneer daar aanleiding voor is, bij voorkeur bij een sportvoorziening. De JOP staat minimaal 40 m van woonhuizen verwijderd.
Sportplekken	per 100 jongeren een sportplek geschikt voor medegebruik jeugd en volwassenen, variërend van trapveld tot multifunctionele sportplek, altijd combineren met ontmoetingsplek

Jongerenwerk

Bij initiatieven van jongeren is er voor hen de mogelijkheid om gebruik te maken van de jongerenwerkers. Zij helpen jongeren om hun wensen en ideeën vorm te geven in de openbare ruimte. Samen met de jongeren worden activiteiten georganiseerd. Het jongerenwerk vangt signalen op en heeft hierover contact met de gemeente. De gemeente betrekt het jongerenwerk bij de aanleg en evaluatie van jongerenvoorzieningen.

Ontmoeten

Genoeg plekken voor ontmoeten betekent genoeg natuurlijke spreiding en keus voor de jongeren en dat zorgt daarmee automatisch al voor minder overlast. Circa 50% van het ontmoeten kan gezien worden als het informeel ontmoeten. Circa 30% van de plekken kan ingericht zijn met eenvoudige ontmoetings- en zitaanleidingen geschikt voor jongeren, maar ook bijvoorbeeld voor senioren (kletsplekken). De overig 20% is nodig voor het meer formele ontmoeten (ontmoetingsplekken) bij sportplekken of als dit niet past specifiek voor dit doel ingericht. Als er meer dan 500 jongeren dichter op elkaar wonen is ook een verwijsplek nodig.

Sport

In het basisvoorzieningenniveau is voor iedere groep van 100 jongeren een **sportplek** aanwezig of opgemerkt dat deze er moet komen. Deze plekken moeten ze delen met de jeugd en soms ook met de overige inwoners. Daarom zijn in het basisvoorzieningenniveau ook grote **bovenwijkse plekken** aangewezen. Dit zijn de kansrijke zones om verder in te investeren en in te richten voor alle inwoners van Druten, zoals de skatebaan.

Ontmoetingsplekken

De verschillende typen ontmoetingsplekken hebben een aantal inrichtingsprincipes:

Groetplek; Deze plekken ontstaan spontaan en hoeven niet ingericht te worden. Denk aan een afspreek- of afscheidsplek, die al aanwezig is in de openbare ruimte.
Kletsplek; De kletsplek biedt de mogelijkheid aan 5 tot 10 jongeren om bij te praten. Denk hierbij aan bankjes en andere zitaanleidingen. Bij voorkeur langs doorgaande routes, waar voldoende zicht is.
Ontmoetplek; De ontmoetplek biedt de mogelijkheid aan 10 tot 30 jongeren om te praten en ontmoeten. Deze plekken functioneren goed in combinatie met iets te zien of te doen. Bij sportplekken, langs het water en bij sportparken zijn favoriete plekken.
Verwijsplek; Als er veel jongeren dicht op elkaar wonen is de kans op overlast groter. Dan is een verwijsplek nodig. Deze plek ligt niet te dicht bij woningen (minimaal 40 meter afstand), maar is wel goed bereikbaar en zichtbaar. De plek is groot genoeg voor een grotere groep en heeft een aantal voorzieningen voor zitten en ontmoeten. Droog kunnen staan is een grote wens van jongeren.





Inclusie en positieve gezondheid







Bereikbaar:	Inclusie
Openbare ruimte	De speelvoorzieningen en ontmoetingsplekken dienen goed bereikbaar te zijn voor kinderen en volwassenen met een beperking
Aanbod:	
Buurtoverstijgende en- centrale speelplekken	Op 70% van alle buurtoverstijgnde speelplekken en 50% van alle centrale speelplekken is iedereen 100% welkom, is 70% van de ruimte toegankelijk voor iedereen en is 50% van de voorzieningen bespeelbaar voor ieder kind.
Steunplekken	Maatwerk mogelijk op aanvraag.

Inclusieve speelruimte

Niet voor iedereen is het vanzelfsprekend om mee te kunnen doen op de speelplekken. Inclusieve speelruimte gaat verder dan het plaatsen van een mandschommel en het rolstoelvriendelijk maken van de ingang. Bij het naar buiten gaan kunnen veel verschillende beperkingen opspelen of worden ervaren. Hierdoor zijn ‘inclusief’ ingerichte plekken vaak toegespitst op één specifieke doelgroep met een beperking. Dit maakt deze plekken mogelijk dus niet inclusief voor mensen die een andere beperking ervaren. Ook kan een inclusieve inrichting ervoor zorgen dat kinderen die geen beperking ervaren zich niet uitgedaagd voelen. In gemeente Druten doen mensen die een beperking ervaren mee, ook op de speelplekken.

Gemeente Druten zet op het gebied van inclusiviteit vooral in op de centrale speelplekken. Deze plekken zijn dé plekken waar de bewoners samenkomen om samen te spelen en elkaar te ontmoeten. Op een deel van deze plekken wordt de 100-70-50- regel gehanteerd van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Op 70% van alle buurtoverstijgende speelplekken en 50% van alle centrale speelplekken is iedereen 100% welkom, is 70% van de ruimte toegankelijk voor iedereen en is 50% van de voorzieningen bespeelbaar voor ieder kind. Zie ook de nota van de VNG Aan de slag met samenspelen.

Verder is op steunplekken ook ruimte voor een inclusieve aanpak. Indien in de nabije omgeving een bewoner met een beperking woonachtig is kan hiervoor maatwerk worden gemaakt. Denk aan een voorziening voor een kind dat blind is en daardoor op deze plek kan buitenspelen met de buurkinderen.

Er zijn veel handvatten te vinden voor een inclusieve speelinrichting via de website van het Samenspeelnetwerk. Of op het inspiratieblad Inclusie, op bijlage 5.

Positieve gezondheid

Gemeente Druten vindt positieve gezondheid, ook voor kinderen, belangrijk. Buitenspelen is daarin voor deze doelgroep een belangrijke pijler. Bij positieve gezondheid staat eigen regie en veerkracht centraal. Ook mensen met een beperking of chronische ziekte kunnen zich gezond voelen. Dit vraagt dat ze de uitdagingen van het leven aankunnen. De inrichting van de openbare ruimte kan bewoners stimuleren of juist afremmen om aan de slag te gaan met hun eigen gezondheid en leefstijl. Hierbij gaat het niet alleen om het faciliteren van actief bewegen, zoals sporten, wandelen of fietsen. Ook zaken als buiten komen, ontmoeting met anderen, het beleven van natuur en tot rust komen zijn hier belangrijk.

Met alleen fysieke ingrepen is de buitenruimte niet per definitie inclusief. Sommige mensen hebben extra begeleiding nodig om naar buiten te gaan of anderen te ontmoeten. Het is essentieel dat ook het sociale aspect een rol heeft bij de inrichting van de centrale speelplekken. Alleen de combinatie van fysiek en sociaal zorgt voor die 100% welkom en dus inclusieve buitenruimte. De gemeente kan een aanjagende rol hebben, bijvoorbeeld door middel van de buurtsportcoach.



Natuurlijk duurzaam







Oppervlak:	Natuurlijk spelen
Groene speelplekken	Minimaal 50% van het oppervlak van de totale speelplek moet groen met speelwaarde zijn, met inachtneming van onderstaande inrichtingsnormen
Inrichting:	
Elementen	Per speelplek minimaal drie verschillende elementen groen met speelwaarde aanleggen: Zoals: wadi met oversteek, speelheuvel, wilgentenenhut, boomstammen, bosjes met sluippaadje, klimboom, keien, plukveld, hagen (excl. omheining), blotevoetenpad, insectenhotel/-muurtje, … (zie bijlage 6: inspiratieblad Groen en Klimaat)

Klimaatbestendige en biodiverse speelomgeving

Ook de gemeente Druten streeft in haar beleid naar een gezonde, klimaatbestendige leefomgeving, die water, droogte en hitte kan opvangen. Op groene (speel)plekken kan regenwater (zichtbaar) worden opgevangen en infiltreren. Groen zorgt ook voor koelte. Beide zijn belangrijk voor de leefbaarheid in de bebouwde kom en tevens leuke informele speelruimte. Leg hiervoor bijvoorbeeld een paar stapstenen in de wadi, dan wordt regenwater speelwater. Bomen, struiken, gras en hoogteverschillen doen de omgevingstemperatuur dalen en zorgen voor een uitdagende speelomgeving. Maak herkenbaar waar in het groen gespeeld mag worden.

Met meer inheems groen in de buurt waarin mag worden gespeeld, ontstaat gelijk meer biodiversiteit. De herinrichting van een speelplek kan een kans bieden om de biodiversiteit te versterken. Denk aan hoogteverschillen of dood hout in de vorm van boomstammen, een insectenhotel of –muurtje. Hoe leuk is het om af en toe te gaan kijken wat er leeft aan insecten die daar op af komen en daarmee ook meer vogels te zien in de buurt. Groen is veranderlijk en daarmee extra aantrekkelijk. Denk aan veranderen van de bladkleur, takken of bladeren waarmee je een hut kan bouwen, een plek om lekker te graven, bloemen plukken voor je moeder of oma en nog veel meer. Kinderen die in de natuur spelen hebben op latere leeftijd ook meer binding met natuur en kennen het belang daarvan.

Circulaire speelruimte

De speelruimte die nu gemaakt wordt voor kinderen mag niet het afval zijn dat ze zelf moeten opruimen. Wat behouden kan blijven, blijft behouden en voor de spullen die niet behouden kunnen blijven wordt een andere invulling gezocht. Dan worden oude verhardingen een speelkasteel, zitbank of amfibieënmuur op een groene beleefplek. Omgewaaide bomen worden een brug over een sloot of zitelement in een wandelgebied of op de natuurspeelplek. Nieuw in te richten speelplekken moeten zo circulair mogelijk worden ingericht.

Natuurspeelplekken en informeel spelen

In Druten wordt met name ingezet op grote natuurspeelplekken waar het kan. Dit zijn voornamelijk de Buurtoverstijgende plekken. Op deze plekken kan een echte natuurspeelplek worden vormgegeven met grote diversiteit aan spelmogelijkheden met en in het groen. Denk hierbij aan een zand- en waterspeelplek, hutten bouwen, klimbomen en bosjes waar je in kunt verstoppen, hoogteverschillen met speelwaarde en natuurbeleving. Bij die beleving kan ook natuureducatie van toegevoegde waarde zijn.

De meeste speelplekken in Druten liggen al in het groen. Dat groen is er om te gebruiken en te ervaren, al worden hier geen specifieke voorzieningen voor gemaakt.

Informele groene plekken als een grasveldje, groenstroken, bosplantsoen en bomen in de wijken kunnen zorgen voor veel speelwaarde. Vaak kan met kleine aanpassingen de groene ruimte veel interessanter en bespeelbaarder worden gemaakt. Denk aan hoogteverschillen, een laag vertakte boom als klimboom of een heestersoort die tegen een stootje kan en waar je een hut in kan maken. Kleine spelaanleidingen als een paar keien of gekleurde paaltjes maken duidelijk aan de buurt dat er gespeeld mag worden.



Samen werken aan verandering







Initiatieven:	Participatie
Bewonersinitiatief	Een bewonersinitiatief voor een nieuwe of aanpassingen aan een bestaande speelplek wordt getoetst aan dit speelruimtebeleid en beschikbare middelen. Indien gehonoreerd bepalen bewoners en gemeente samen plaats en inrichting van de plek.
Herinrichting:	
Formele speelplekken	Bewoners worden altijd betrokken bij de (her)inrichting van een speelplek. Hoe dat wordt gedaan is maatwerk.
Informele plekken	Bij omvorming tot informele plek kunnen bewonerswensen worden meegenomen, mits zij zelf zorg dragen voor het beheer en onderhoud van die extra inrichtingselementen.

Meedenken in de buurt

Gemeente Druten vindt het belangrijk om dicht bij de bewoners te blijven en te communiceren over zaken die spelen in de wijk. Bewoners worden altijd betrokken bij de aanleg of renovatie van een speelplek in hun buurt. Dit hoeft niet bij elke speelplek op dezelfde wijze te gebeuren. Per speelplek wordt maatwerk geleverd.

Ook bij de inrichting of volledige vervanging van (grote) speelplekken of het verbeteren van de speelkwaliteit van de informele speelruimte wil de gemeente zoveel mogelijk ruimte geven voor de inbreng van bewoners. We zetten hiervoor het digitale participatieplatform van de gemeente in. Hierbij wordt met behulp van de eventueel beschikbare buurtvereniging en/of direct aanwonenden de wensen in kaart gebracht. Vervolgens wordt er een schetsontwerp gemaakt (of soms meerdere) dat bewoners kunnen bekijken (bijvoorbeeld tijdens een inloopbijeenkomst). Suggesties en opmerkingen worden genoteerd en waar mogelijk verwerkt in een definitief ontwerp.

Nieuwbouw

Het is belangrijk om bij nieuwe ontwikkelingen ruimte te reserveren voor spelen en sporten. De spreidingsprincipes in dit speelruimteplan zijn daarvoor uitgangspunt. Op basis van de ruimtelijke opbouw kunnen speelbuurten worden gedefinieerd en op basis van aantal en type woningen kan er een kinderaantal worden ingeschat of er gebruik gemaakt kan worden van de leerlingenprognoses voor het onderwijs. Er zal tijdig ruimte moeten worden ‘geclaimd’ voor (grote) speel- en sportplekken. De jeugd en jongeren vragen meer ruimte voor hun buiten zijn dan de jongste doelgroep. We betrekken (toekomstige) bewoners van nieuwbouw bij het inrichten van een speelplek.

Bewoners initiatieven

Een belangrijke ambitie vanuit het coalitieakkoord en de toekomstvisie is dat inwoners nog meer zeggenschap krijgen in het creëren van hun woonomgeving. De overheid neemt minder taken op zich en burgers nemen meer initiatieven. Zo komt het voor dat bewoners vragen om een nieuwe speelplek, of uitbreiding van een bestaande speelplek. Vaak hebben ze hier al ideeën over.

Bij die aanvragen kijkt de gemeente of dit past binnen de spreidingsprincipes. Aan de hand van de normen, beschikbare middelen en eventuele andere belangen wordt een afweging gemaakt, die helder aan de initiatiefnemers zal worden uitgelegd. Als een aanvraag wordt gehonoreerd trekken bewoners en gemeente samen op bij het bepalen van de plaats en inrichting van de speelvoorziening.

Wanneer de plek niet past binnen het beleid en budget en willen bewoners dat de plek toch wordt ingericht, dan kunnen zij dat uit eigen (gesponsorde) middelen realiseren. Zij dienen dan wel zorg te dragen voor de aanschaf en het onderhoud voor de gehele levensduur van de toestellen.



ANALYSE

PLANKAART OVERZICHT

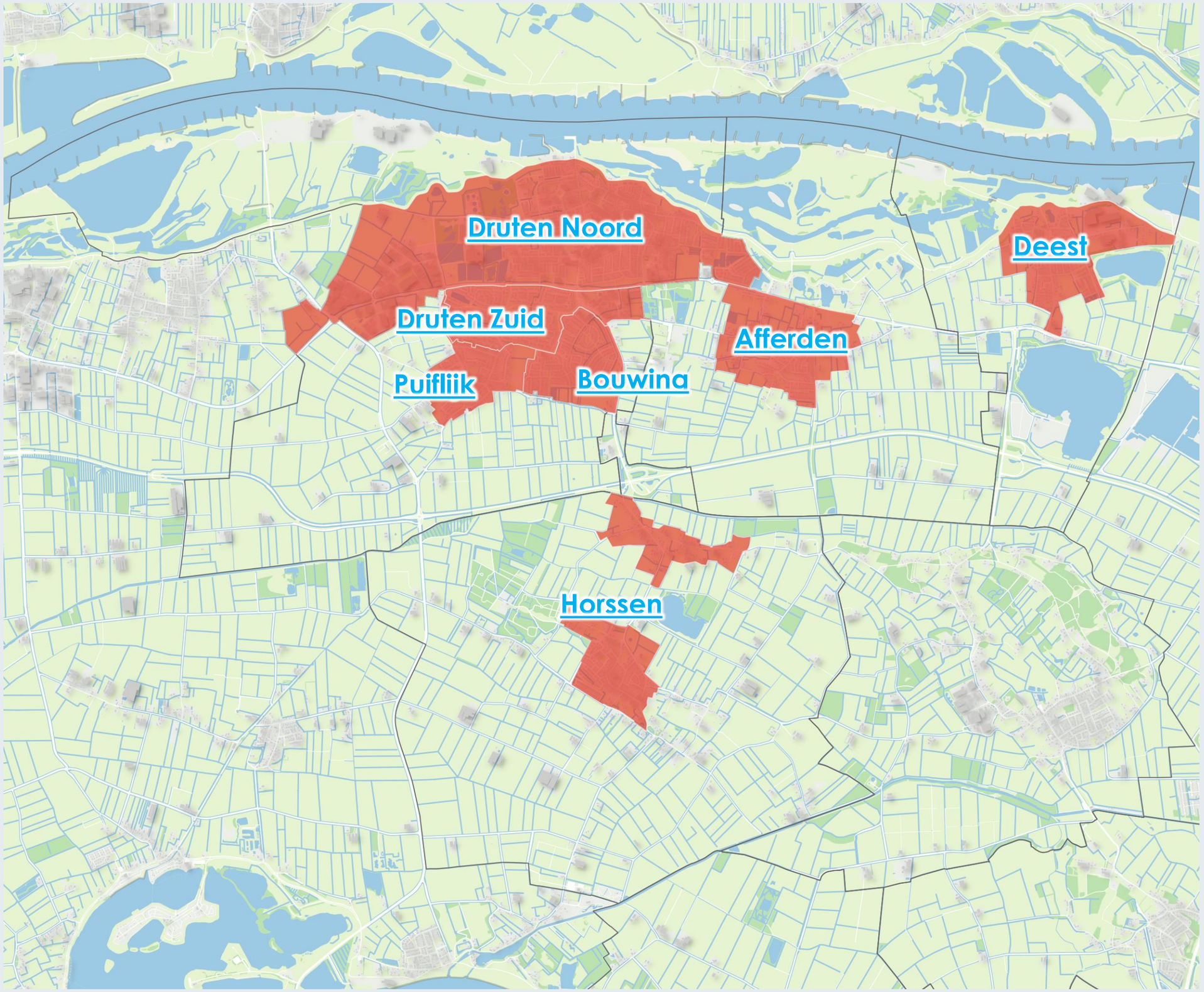

Dit is een interactieve kaart, *klik het gewenste gebied aan om naar de Plankaart van dit gebied te gaan.*

Met deze button kom je terug bij dit PLANKAART OVERZICHT



Plankaart Druten Noord

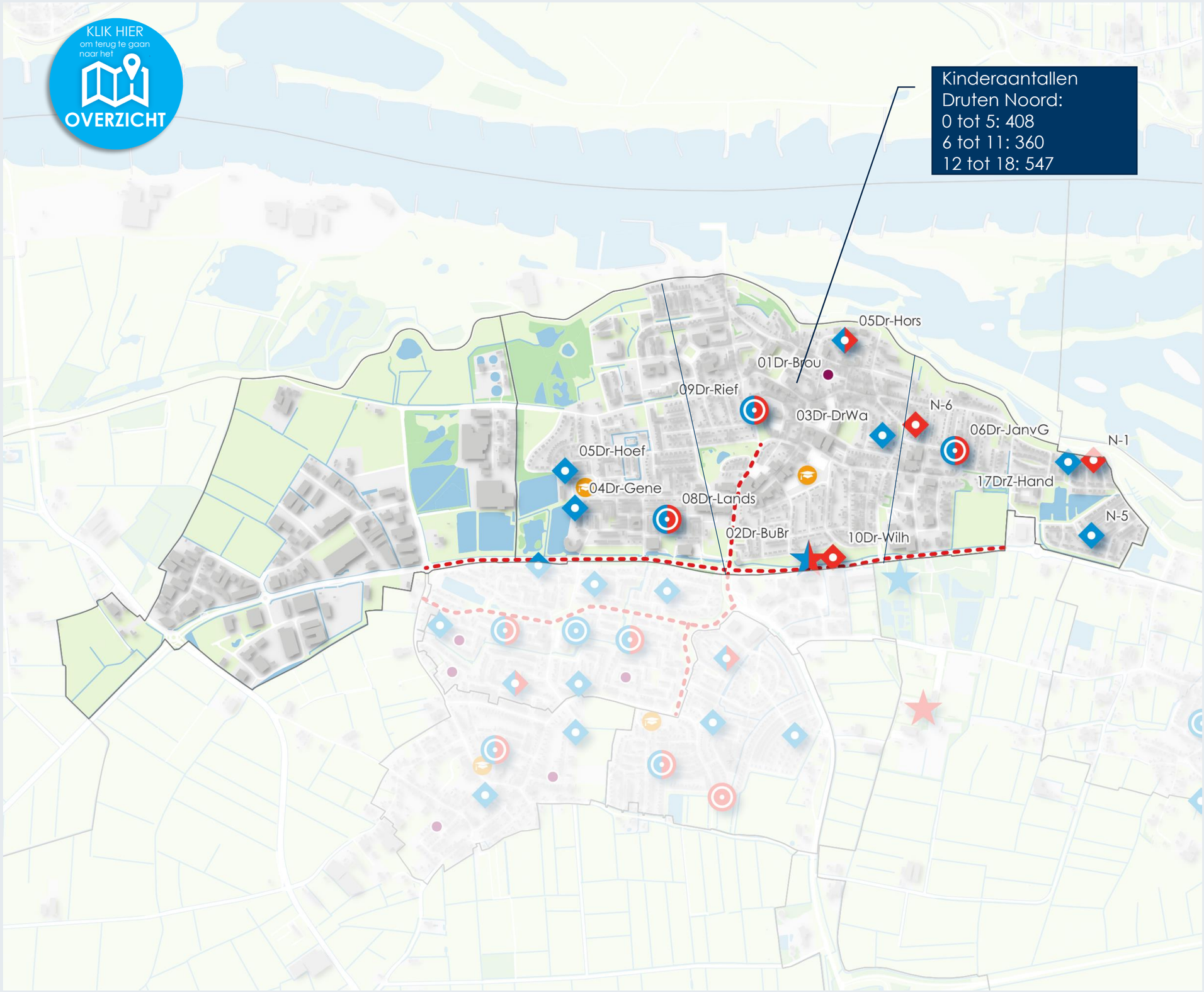

Druten Noord bestaat, omdat het een groot gebied is, uit drie verschillende speelbuurten (oost, centrum en west). Er wonen veel kinderen en er zit zelfs weer wat groei in de kinderaantallen, dus is er centraal in de wijk een extra grote plek spelen en sporten. In de basis wordt voorzien in drie goede centrale speelplekken 6 steunplekken (2 per speelbuurt).

Er zijn drie centrale plekken met voldoende voorzieningen voor jongeren. De overige plekken zijn te klein. Dit is voor het huidige aantal jongeren te weinig. De nieuwe skatebaan bij zwembad De Gelenberg zal wel goede aanvullende mogelijkheden bieden, maar door van de centrale plek aan de Burgemeester Bruinemanstraat een bovenwijkse plek te maken kan ook voldoende aanbod worden gecreëerd.

Legenda

- Bovenwijkse plek spelen
- Bovenwijkse plek spelen & sporten
- Bovenwijkse plek sporten
- Centrale plek spelen
- Centrale plek spelen & sporten
- Centrale plek sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek sporten
- Informele plek
- Schoolplein

Plankaart Druten Zuid

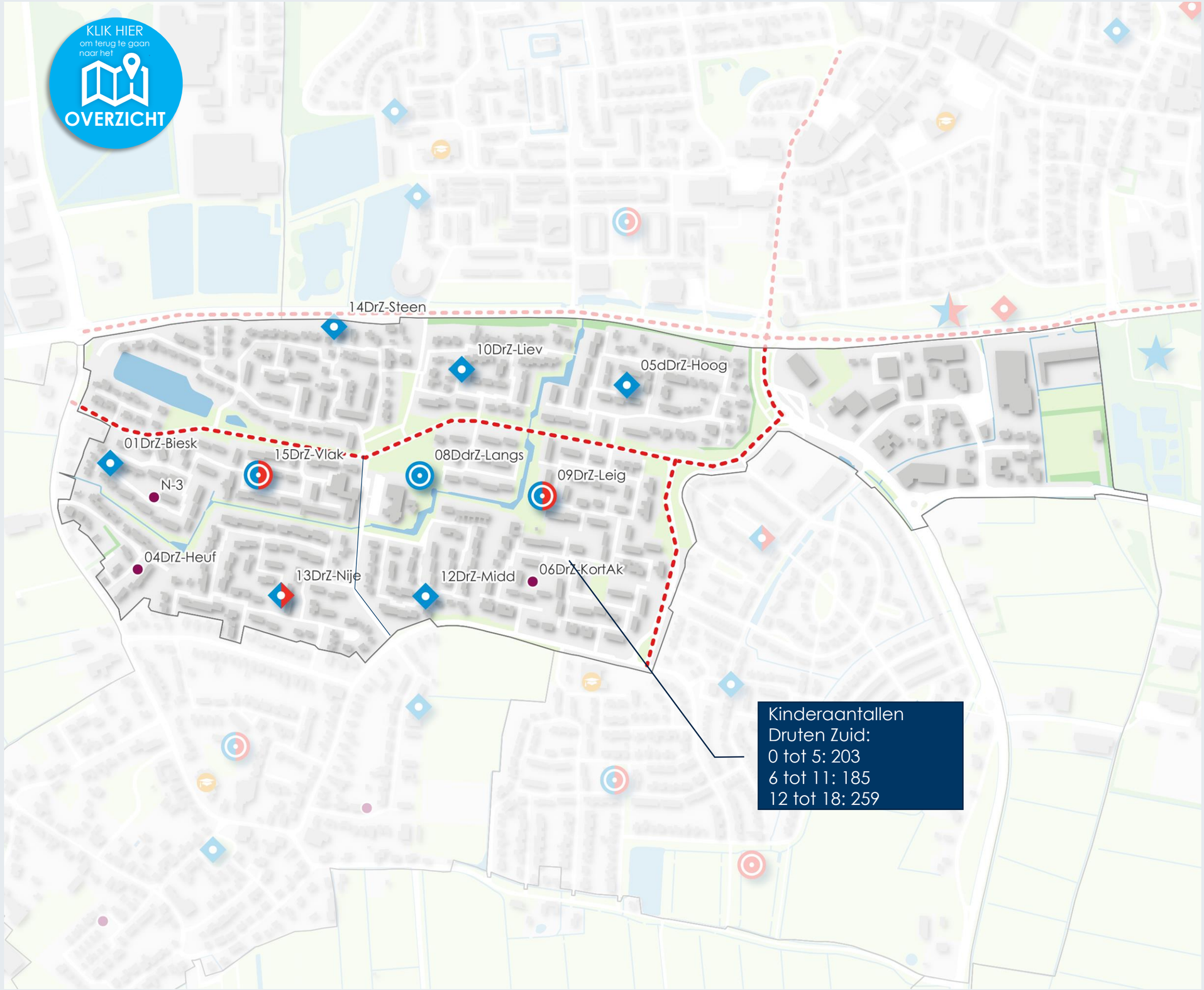

Druten Zuid wordt doorsneden door de Koekoek, een brede doorgaande weg die een speelbarrière vormt.

Ten noorden van de Koekoek liggen drie buurtjes met elk een steunplek. Dit deel van de wijk heeft geen ruimtelijke mogelijkheden voor een centrale plek.

Ten zuiden van de Koekoek liggen twee speelbuurten, links en rechts van Langstuk, met elk een centrale plek en twee steunplekken (1 in de vorm van een centrale natuurspeelplek).

De centrale plekken zijn met de goede sportvoorzieningen geschikt voor de jongeren in de wijk. Hiermee is er krap voldoende aanbod voor hen in de buurt, maar er zijn uitwijkmogelijkheden naar de Burgemeester Bruinemanstraat en de skatebaan.

Legenda

- Bovenwijkse plek spelen
- Bovenwijkse plek spelen & sporten
- Bovenwijkse plek sporten
- Centrale plek spelen
- Centrale plek spelen & sporten
- Centrale plek sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek sporten
- Informele plek
- Schoolplein

Plankaart Bouwing



In Bouwing is de kinderpiek die plaatsvind na de nieuwbouw aan het afnemen, maar de kinderaantallen zijn nog wel hoog zodat een extra steunplek hier gewenst is. Van de huidige plekken is er 1 centrale plek nodig, de andere drie speelplekken kunnen verkleinen naar steunplek.

De sportplek in het park De lage Bobbert is een goede plek om speciaal in te richten voor de grote groep jongeren uit de wijk. Zij kunnen nu niet terecht op de speelplekken in de wijk en hebben een eigen plek nodig.

Legenda

- Bovenwijkse plek spelen
- Bovenwijkse plek spelen & sporten
- Bovenwijkse plek sporten
- Centrale plek spelen
- Centrale plek spelen & sporten
- Centrale plek sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek sporten
- Informele plek
- Schoolplein

Plankaart Puiflijk



Achter het schoolplein van de basisschool 't Geerke ligt een speelplek 'verstopt' die heel goed wordt gebruikt. Speeltuin De Rogberg is een echte centrale speelplek waar kinderen elkaar vinden, ondanks dat de plek slecht bereikbaar lijkt.

Naast deze centrale plek is volgens de spreidingsprincipes en kinderaantallen ruimte voor 2 steunplekken, bij de Oude Toren en aan de Hosterd.

Op het Tabaksveld is echter veel vraag naar een goede speelplek vanuit de enquête. Eventueel kan er van de Tabaksveld een steunplek gemaakt worden waarbij de steunplek bij de Oude Toren of de Hosterd omgezet wordt naar een informele speelplek.

Legenda

- Bovenwijkse plek spelen
- Bovenwijkse plek spelen & sporten
- Bovenwijkse plek sporten
- Centrale plek spelen
- Centrale plek spelen & sporten
- Centrale plek sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek sporten
- Informele plek
- Schoolplein

Plankaart Afferden



In kerkdorp Afferden is de speelplek aan de St Victorstraat recent omgevormd tot mooie sport- en speelplek waar ontmoeting tussen verschillende doelgroepen plaatsvindt. Ondanks dat het een kleine plek is heeft het genoeg mogelijkheden als Centrale plek.

Naast de centrale plek is volgens de spreidingsprincipes ruimte voor 2 steunplekken. Advies is om de huidige grote speel- en sportplek aan de Tolboom om te vormen tot sport- en ontmoetplek voor de jongeren van Afferden. Dit is de enige plek waar zij zonder veel overlast te veroorzaken kunnen zijn. Een speelplek is hier voor de lage kinderaantallen niet meer nodig.

Legenda

- Bovenwijkse plek spelen
- Bovenwijkse plek spelen & sporten
- Bovenwijkse plek sporten
- Centrale plek spelen
- Centrale plek spelen & sporten
- Centrale plek sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek sporten
- Informele plek
- Schoolplein

Plankaart Deest



De centrale groene plek aan het Lindenpad is een goede speel-, sport- en ontmoetings-plek voor Deest voor jong en oud.

Aanvullend zijn volgens de spreidingsregels van een kerkdorp en de kinderaantallen twee steunplekken aanwezig. In de noorden lijkt het aanbod laag, maar er kan hier op het school plein van 't Klosterhufke gespeeld en gesport worden.

Jongeren kunnen terecht op de centrale plek, alleen is de speeldruk hier al hoog. Het heeft hier voorkeur om een goede eigen ontmoetingsplek met sportmogelijkheden voor jongeren. Samen met jongeren kan hiervoor een geschikte plek worden gezocht.

Legenda

- Bovenwijkse plek spelen
- Bovenwijkse plek spelen & sporten
- Bovenwijkse plek sporten
- Centrale plek spelen
- Centrale plek spelen & sporten
- Centrale plek sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek sporten
- Informele plek
- Schoolplein

Plankaart Horssen



Horssen is een klein kerkdorp met voldoende speel- en sportvoorzieningen: een centrale plek nabij de basisschool en twee steunplekken mooi verspreid tussen de buurten.

Voor jongeren is het aanbod matig. Alleen het voetbalveld op de centrale plek is geschikt. Aanvulling met andere sportmogelijkheden zou een mogelijkheid zijn.

Legenda

- Bovenwijkse plek spelen
- Bovenwijkse plek spelen & sporten
- Bovenwijkse plek sporten
- Centrale plek spelen
- Centrale plek spelen & sporten
- Centrale plek sporten
- Steunplek spelen
- Steunplek spelen & sporten
- Steunplek sporten
- Informele plek
- Schoolplein

Plankaart Bovenwijkse plekken



Er zijn nu twee bovenwijkse plekken in de gemeente Druten: een natuurspeelplaats in het Drutens bosje en de skatebaan.

Aanbeveling is om voor met name de Drutense jongeren een derde bovenwijkse speel- en sportplek aan de Burgemeester Bruineman-straat (opnieuw) in te richten. Eventueel zou de Lage Bobbert ook een bovenwijkse speel- en sportplek kunnen zijn.

Legenda

- Bovenwijkse plek spelen
- Bovenwijkse plek spelen & sporten
- Bovenwijkse plek sporten

BEHEER EN KOSTEN

Beheerareaal

gemeente	wijknaam	buurtnaam	aantal kinderen (0-18)	aantal plekken met toestellen	gemiddeld aantal toestellen per plek
Druten	Druten	Bouwing	573	5	5,8
Druten	Druten	Westerhout	29	0	0
Druten	Druten	Druten Buitengebied	5	0	0
Druten	Druten	Druten Zuid	647	11	5,3
Druten	Druten	Druten	1275	11	7,2
Druten	Druten	Drutense Waarden	11	0	0
Druten	Puiflijk	Puiflijk Buitengebied	21	0	0
Druten	Puiflijk	Puiflijk	230	5	5,8
Druten	Afferden	Afferden Buitengebied	46	1	11,0
Druten	Afferden	Afferden	281	4	8,3
Druten	Afferden	Afferdense Waarden	0	0	0
Druten	Deest	Deestse Waarden	2	0	0
Druten	Deest	Deest Buitengebied	12	0	0
Druten	Deest	Deest	339	6	5,3
Druten	Horssen	Molenhoek	20	0	0
Druten	Horssen	Horssen Buitengebied	73	0	0
Druten	Horssen	Horssen	227	4	4,5



Plekken en toestellen
In totaal liggen er in gemeente Druten 48 speelplekken. Van deze plekken liggen er 17 in de kleine kernen en de rest verspreid over de wijken van Druten.
Van deze speelplekken zijn er 37 geschikt voor 0- tot en met 5-jarigen (kinderen), 40 voor 6- tot en met 11-jarigen (jeugdigen) en 10 voor 12- tot en met 18-jarigen (jongeren). Deze laatste groep maakt met name gebruik van de grotere sportplekken.

Beheerareaal (2) Leeftijd areaal

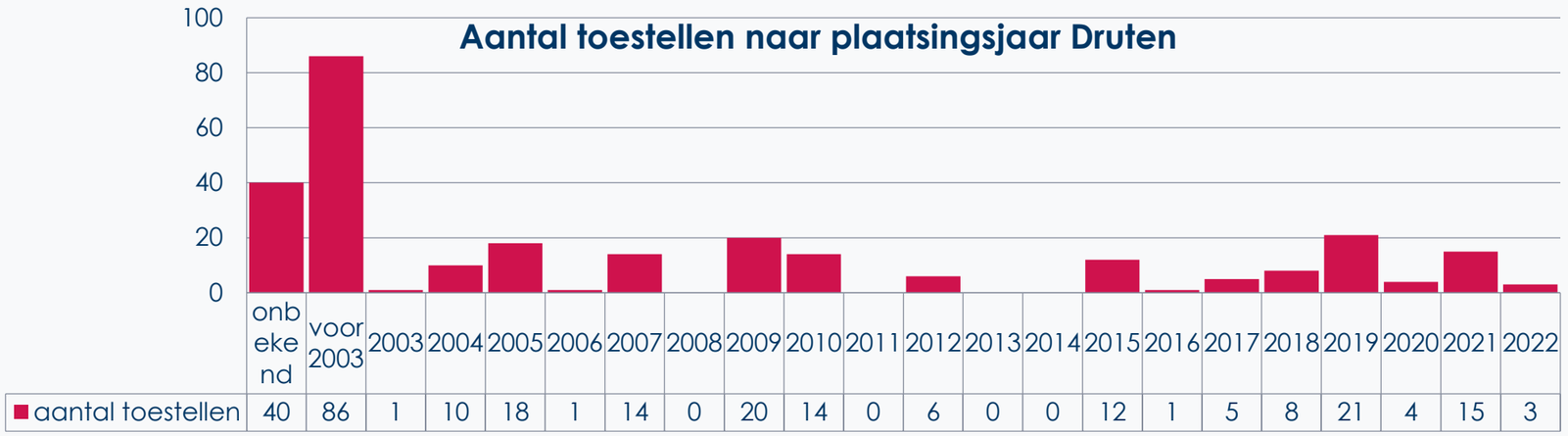

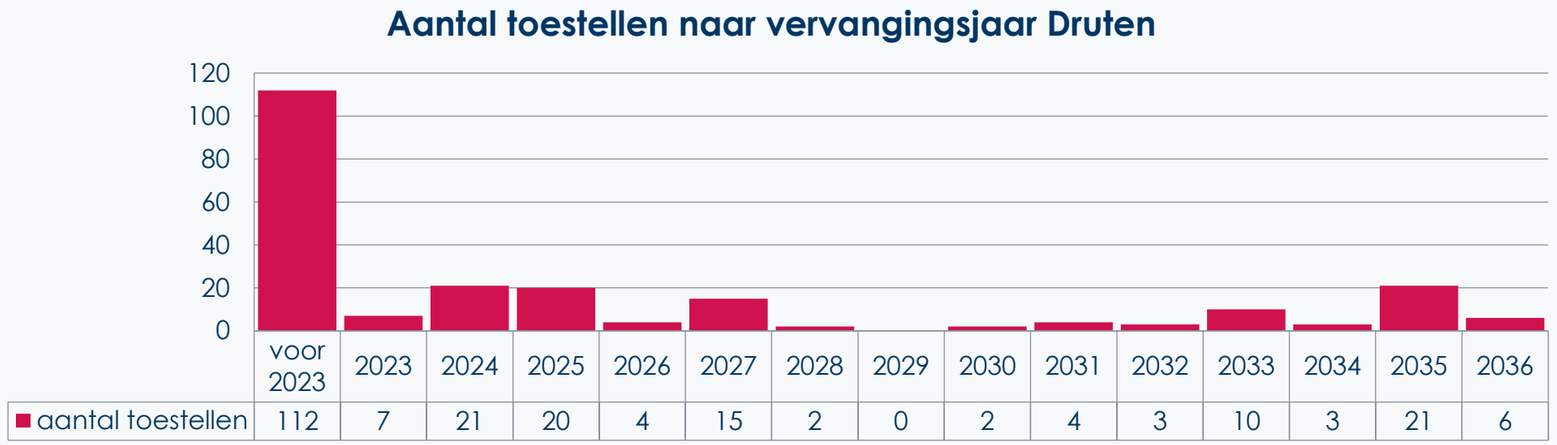

Leeftijd areaal

In naaststaande grafiek zijn de toestellen weergegeven naar plaatsingsjaar. Opvallend is dat een grote hoeveelheid toestellen meer dan 20 jaar oud is of een onbekend plaatsingsjaar heeft. Deze toestellen hebben hun theoretische levensduur al bereikt maar kunnen voor acceptabele onderhoudskosten nog veilig in stand gehouden worden.

Door de plaatsingsjaren te verhogen met de theoretische technische levensduur wordt inzicht verkregen in de vervangingssituatie. Daarbij wordt per type toestel, afhankelijk van materiaal en aandeel bewegende delen, een vervangingstermijn gehanteerd. De optelsom is de totale vervangingsbehoefte.

Op basis van dit schema is te zien dat er behalve de achterstand geen pieken in de vervanging zijn te verwachten. Voor gemeente Druten geldt dan ook dat al 112 van de totaal 289 toestellen theoretisch vervangen hadden moeten zijn. Deze toestellen zijn door levensduurverlengende maatregelen langer in stand gehouden dan de technische levensduur. Toch zullen deze toestellen de komende beleidsperiode vervangen moeten worden. Voor de gemiddelde levensduur wordt uitgegaan van 15 jaar. Indien er nog meer houten toestellen met een natuurlijk karakter worden toegepast, zal de komende jaren de gemiddelde levensduur gaan dalen. Deze toestellen gaan gemiddeld maar 7 jaar mee.

Beheerareaal (3) Vervangjaar per toestel

Druten Noord

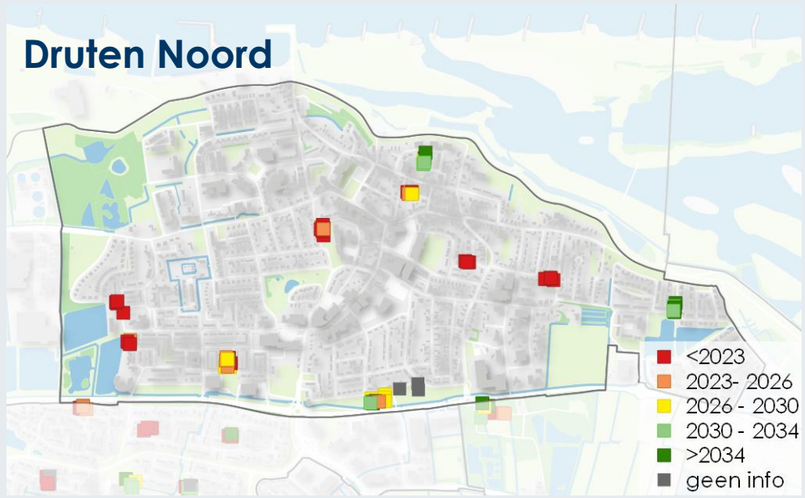

Druten Zuid, Bouwing en Puiflijk

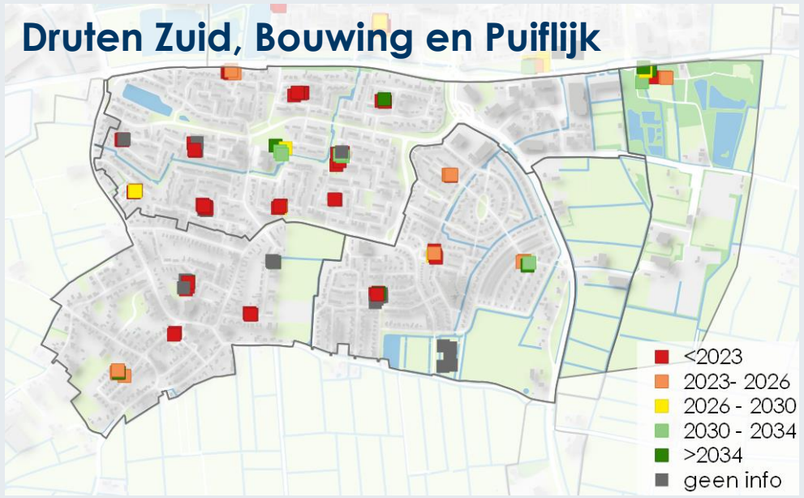

Afferden

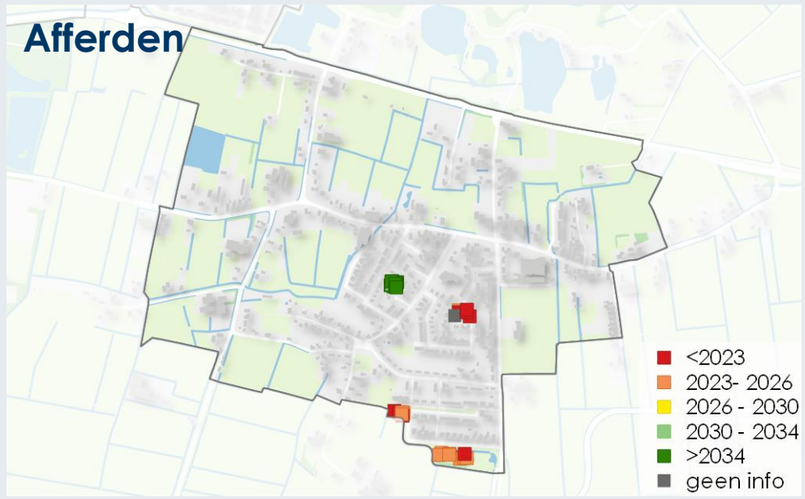

Deest



Horssen

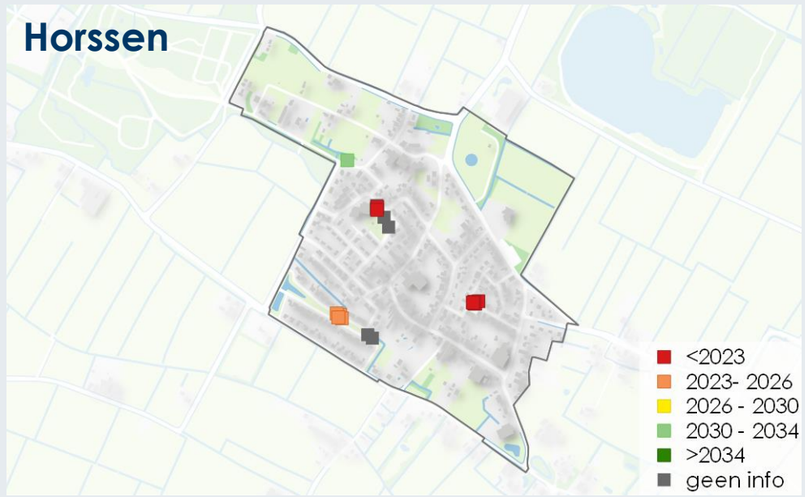

Vervangjaar per toestel in beeld

In Druten worden speelplekken niet in 1 keer opgeknapt, maar vindt een vervanging per toestel plaats. Uit het leeftijd areaal bleek al dat er een groot deel van de toestellen ouder is dan de gemiddelde levensduur van 15 jaar. Ze zijn door middel van onderhoud en reparaties in stand gehouden. Op de kaartjes hiernaast zijn dus erg veel rode vlakjes te zien. Hier is de verwachting dat er op redelijk korte termijn toch vervanging van deze toestellen plaats zal moeten vinden.

Beheerareaal (4) Waarde spelen en sport

Druten Noord

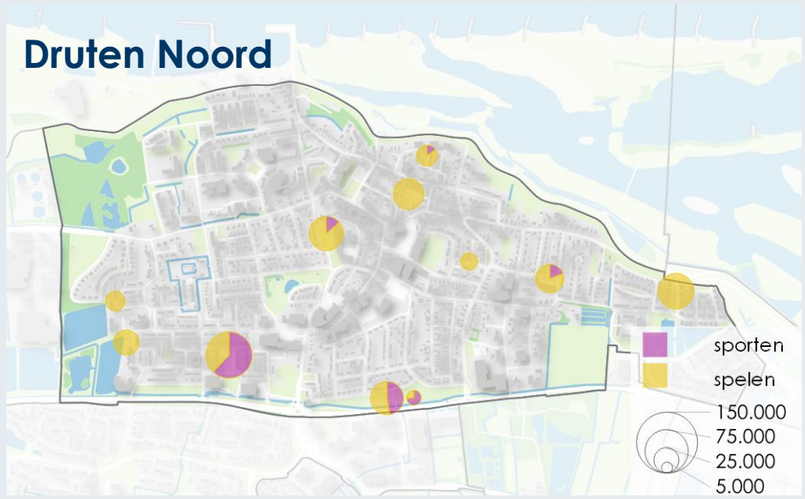

Druten Zuid, Bouwing en Puiflijk

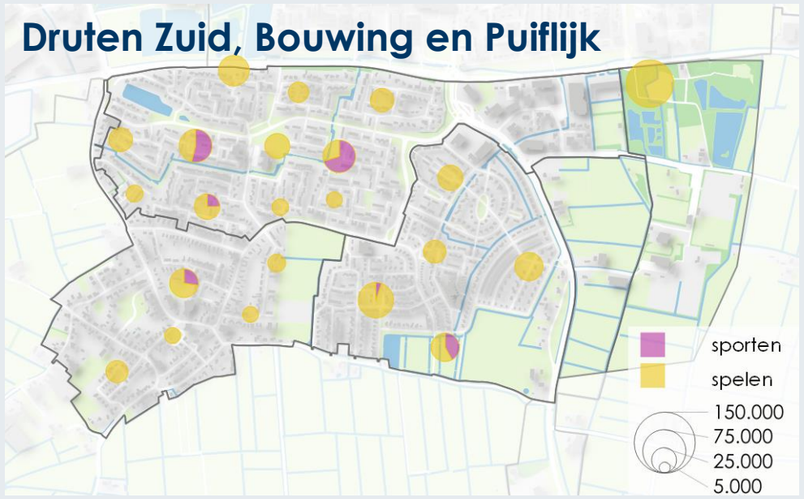

Afferden

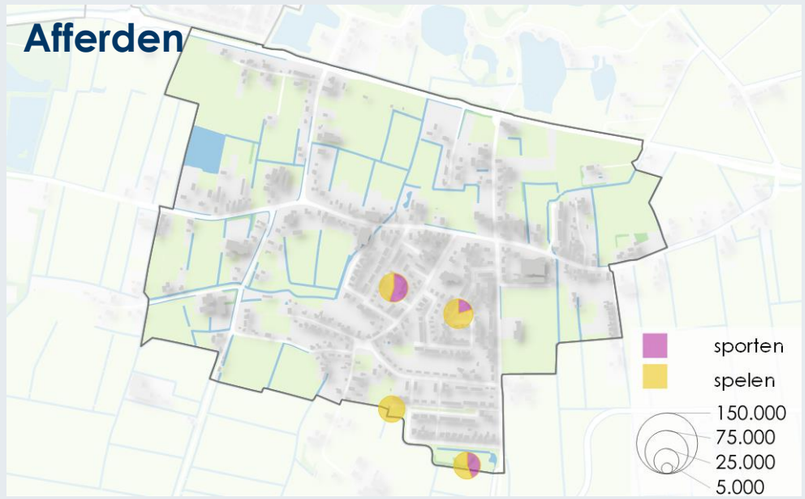

Deest



Horssen

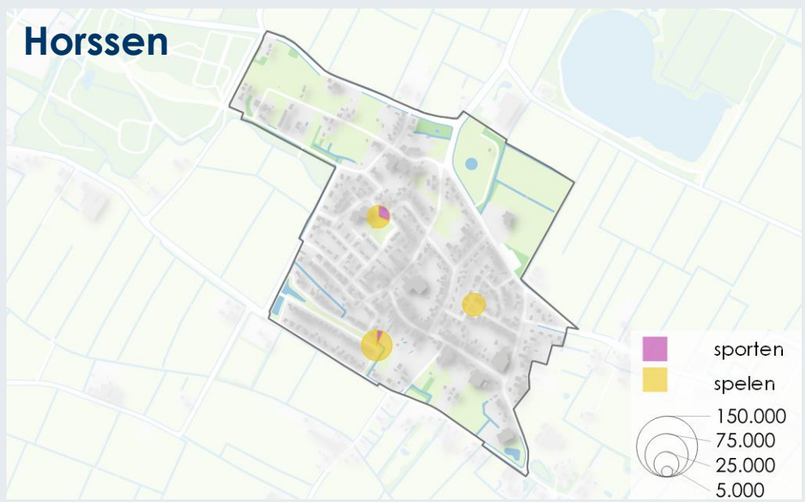

Waarde spelen en sport per plek

Wat opvalt aan de analysekaartjes van de waarde per plek is het relatief lage aandeel ‘paars’, wat dus duidt op een mager aanbod van sportvoorzieningen. Dit verdient zeker aandacht, met name voor jongeren maar zeker ook voor de jeugd.

Druten Zuid heeft veel speelplekken relatief dicht bij elkaar met een gemiddelde waarde, wat verklaarbaar is door de speelbarrière die door de wijk loopt. Deest en Horssen zijn minder bedeeld, en dan met name ook in sportaanbod.

In Druten Noord liggen de plekken niet helemaal mooi verspreid en het verschil in waarde is ook niet eerlijk verdeeld over de wijken. Het is een punt van aandacht om dit gelijk te trekken wanneer plekken worden heringericht.

De skatebaan bij de Gelenberg staat nog niet op de kaart.

Beheerareaal (5) Financiële kengetallen

Financiële kengetallen

Wordt de huidige inventaris afgezet tegen de recente toestelprijzen, dan bedraagt de totale inventariswaarde van de speelvoorzieningen circa € 1.319.820,- (toestellen, sporttoestellen (incl. ballenvangers) + speelprikkels). De veiligheidsondergronden en verhardingen bedragen circa 19% van de inventariswaarde (€ 596.420). Bij meer toepassen van gras als ondergrond zal dit percentage afnemen.

In gemeente Druten wonen circa 3790 kinderen van 0 tot en met 18 jaar in de bebouwde kommen van de gemeente. Op de 48 openbare speelplekken staan totaal 289 toestellen. Dat is gemiddeld 6 per plek. Het aantal toestellen zou op verschillende plekken op basis van de omschreven normen in de toekomst omlaag kunnen waardoor het budget vrijkomt voor toestellen met meer uitdaging.

In onderstaande grafiek is een duidelijke piek te zien van de ongeveer 40% toestellen ouder dan 15 jaar. Dus er staat relatief veel, maar er moet ook veel vervangen worden. Het is verstandig deze vervanging te spreiden over de komende 15 jaar zodat deze piek zich in de toekomst niet herhaalt. De groene lijn kan dan worden aangehouden als structureel vervangingsbudget. Er zullen echter zeer waarschijnlijk eerder toestellen in dermate slechte staat zijn dat ze vervangen moeten worden dan het vervangingsbudget in dat jaar toelaat. Dit zal tijdelijk lege plekken kunnen veroorzaken. Dit kan binnen het plan passen, als dit op de steunplekken of plekken die zijn aangewezen als informele plek voorkomt, omdat daar toch al toestellen zouden verdwijnen. Als dit op veel centrale – of buurtoverstijgende plekken gebeurd zal wellicht een tijdelijk extra budget wenselijk zijn of zullen andere creatieve oplossingen gezocht moeten worden.

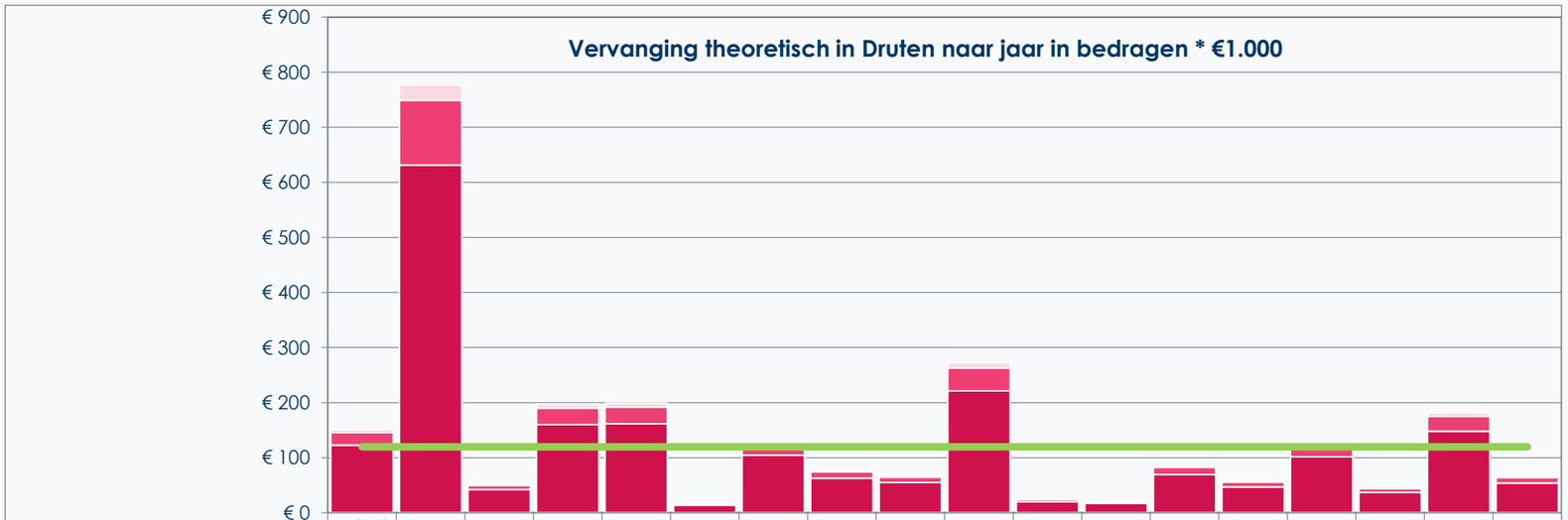

	onbekend	<2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
verhardingen (incl. asfalt)	€ 5	€ 28	€ 2	€ 7	€ 7	€ 1	€ 5	€ 3	€ 2	€ 10	€ 1	€ 1	€ 3	€ 2	€ 5	€ 2	€ 7	€ 2
veiligheidsondergronden	€ 23	€ 117	€ 8	€ 30	€ 30	€ 3	€ 19	€ 12	€ 10	€ 41	€ 4	€ 3	€ 13	€ 9	€ 19	€ 7	€ 27	€ 10
toestellen en prikkels	€ 123	€ 632	€ 42	€ 160	€ 162	€ 14	€ 104	€ 63	€ 55	€ 222	€ 20	€ 17	€ 70	€ 47	€ 102	€ 37	€ 148	€ 54
totaal	€ 151	€ 777	€ 52	€ 197	€ 199	€ 17	€ 128	€ 77	€ 67	€ 273	€ 25	€ 21	€ 86	€ 58	€ 125	€ 46	€ 182	€ 66
structureel vervanging	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119	€ 119

Conclusies beheerareaal:

- ***Gemeente Druten biedt haar 3790 kinderen van 0 t/m 18 jaar 48 openbare speelplekken met in totaal 289 toestellen en gemiddeld 6 toestellen per plek.***
- ***Het gemiddeld aantal toestellen per plek verschilt aanzienlijk per buurt.***
- ***Bijna de helft van het toestelbestand is ouder dan 15 jaar.***
- ***De gemiddelde levensduur is 15 jaar. Bij een volgende beheerplan wordt nagegaan of dit nog volstaat, vooral als er meer natuurlijke houten toestellen worden geplaatst.***
- ***Gemeente Druten heeft veel zand en gras ondergronden.***
- ***Er is achterstand in vervanging van 112 toestellen (40%).***

inventariswaarde	aantallen	In 2023
speeltoestellen	215	€ 1.064.580
sporttoestellen	63	€ 235.680
speelprikkels	11	€ 19.560
verhardingen	2.913	€ 172.990
veiligheidsondergrond exclusief gras	11.607	€ 423.430
totaal toestellen en ondergronden	**13.949**	**€ 1.916.220**

Onderhoud

Onderhoudsniveau

Het onderhoud zorgt ervoor dat de plek en het toestel met bijbehorende veiligheidsondergrond in een vooraf bepaalde mate schoon, heel en veilig zijn. Dit houdt in dat zolang het toestel altijd schoon is, goed in de verf zit, goed functioneert en voldoet aan de geldende technische- en veiligheidseisen, de gemeente een dikke 10 als rapportcijfer krijgt en het onderhoudsniveau 100% is (niveau A+).

Meestal is dit het geval meteen na aanleg van een plek. In Druten wordt niet gewerkt met een beeldkwaliteitsniveau voor speelruimte maar met technisch onderhoud. Het technische onderhoud bestaat bij speeltoestellen uit het veilig en functioneel houden van het toestel. Dit zorgt uiteraard automatisch voor een stuk beeldkwaliteit. In gemeente Druten ligt het niveau op een schaal van 1 tot 10 op een 8. Na inspecties zakt het niveau soms naar een 7. Vooral op druk bespeelde plekken is dit het geval en door de lage frequentie van het onderhoud aan de veiligheidsondergronden.

Technisch onderhoud bepaalt in grote mate de veiligheid. Het onderhoud blijft dan ook voortgezet op gemiddeld niveau 8. Direct na aanleg zal overigens minder inspanning nodig zijn het niveau 8 te behouden dan bij toestellen van 10 jaar.

Inzet door bewoners of via social return kunnen bijdragen aan een hoger kwaliteitsniveau. Daarbij kan gedacht worden aan onkruidbestrijding in boomschorsondergronden, zand vegen en grasmaaien.

Onderhoudsmaatregelen

Onderhoud vindt plaats na inspectie of na een melding. Onder onderhoud vallen alle taken die fysiek aan de speelvoorzieningen worden uitgevoerd. Het doel van het onderhoud van speelvoorzieningen is dat de speelvoorzieningen veilig (basisveiligheid) en functioneel zijn (technische kwaliteit) en hun geplande levensduur behalen.

De insteek van het onderhoud is het voorkomen van gebreken die veiligheidsproblemen of functionaliteitsproblemen veroorzaken. Dit gebeurt door het uitvoeren van preventief onderhoud. Preventief onderhoud verschilt van planmatig onderhoud doordat het niet een vast onderhoudsprogramma is, maar uitgaat van de combinatie van inspectief onderhoud en een aantal leeftijds- en materiaalgebonden maatregelen. Zie voor maatregelenoverzicht klein en groot onderhoud aan toestellen en ondergronden Bijlage 3 Onderhouds-maatregelen.

Aan alle toestellen jonger dan 15 jaar wordt, als dit nodig blijkt uit inspectie, onderhoud uitgevoerd. Het onderhoud bestaat uit het weer veilig maken van het toestel en eventuele preventieve of levensduurverlengende maatregelen. Daarbij wordt voordat het onderhoud wordt uitgevoerd altijd gekeken of de reparatiekosten in verhouding staan tot de vervangingskosten.

Bij speeltoestellen ouder dan 15 jaar wordt bij inspectieronde nagegaan hoe de eventuele reparatiekosten in verhouding staan tot de aanschafwaarde van een nieuw gelijkwaardig toestel. Zijn ze in verhouding te hoog dan wordt het toestel vervangen. Blijkt het vervangingsbudget in dat geval niet (meer) toereikend te zijn, dan zal alsnog de reparatie worden uitgevoerd danwel overgegaan op verwijderen van het toestel.

Voor de informele speelruimte is geen specifiek onderhoud noodzakelijk. Het gaat hier om groenonderhoud en wegonderhoud. Indien er speelaanleidingen worden toegepast om de speelwaarde te verhogen of routing in de buurten naar speelplekken leuker en veiliger te maken, dan kan dit wel leiden tot extra obstakels. Hier kan gedacht worden aan betonelementen, paaltjes, boomstronken en dergelijke. Deze worden toegepast als straatmeubilair en vallen qua onderhoud onder de speelvoorzieningen. Inspecties uitvoeren is hier niet nodig aangezien deze elementen net als overig straatmeubilair geen speeltoestellen zijn (zie Bijlage 1. Reikwijdte WAS). Slim ontwerp kan ervoor zorgen dat er heel veel aanleiding zit in het straatvlak of in het groen dat van niemand extra onderhoudsinvesteringen vraagt.

Programma van Eisen speelvoorzieningen

Druten is een groene gemeente. Veel speel-voorzieningen zijn geplaatst in parken en openbaar groen in de wijken. De valondergronden bestaan voornamelijk uit zand en waar het kan uit gras. Hierop ligt ook de focus bij de aanschaf van nieuwe speeltoestellen op de kleine plekken, waarbij gestreefd wordt naar zoveel mogelijk behoud van een grasondergrond. Waar dit vanwege valhoogte, slijtage of natte of verdichtte ondergrond niet passend is wordt voor zand of in enkele gevallen gekozen voor houtsnippers.

Vanuit beheer zijn er, los van de kwantiteitsnorm, een aantal randvoorwaarden voor de inrichting van speelplekken:

- Duurzame materialen toepassen
- Ondergrond bij voorkeur gras of zand
- Hekwerk of haag toepassen bij speelplek binnen 5 m. van een weg, behalve wanneer en een trottoir (met parkeerplaatsen) langs de weg aanwezig is
- Hekwerk of haag toepassen bij speelplek binnen 10 m. van water
- Geen giftige en doornhoudende plantensoor-ten toepassen op en rondom een speelplek.



Onderhoud (2)

	jan	feb	mrt	april	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
visuele inspectie			g			g						g
technische inspectie									s			
klein onderhoud	g+sa		g+sa			g+sa			g+sa			g
groot onderhoud				g+sa			g+sa		g+sa			
inrichtingsparticipatie		g+l+b							g+l+b			
vervanging speelplekken			g+l+a							g+l+a		
opheffen speelplekken				g+a			g+a			g+a		

g	gemeente
b	bewoners
s	specialist veiligheidsinspectie
sa	specialistisch aannemer onderhoud
l	leverancier
a	aannemer

onderhouds- en inspectieactiviteiten

inrichtingsparticipatie

vervanging en omvorming

Jaarplanning

Uitgangspunt bij het plannen van de beheertaken is veiligheid en functionaliteit. Het in paragraaf onderhoudsmaatregelen genoemd duurzaam onderhoud kan volgens het bovenstaande schema plaatsvinden.

Het onderhoudsschema zorgt ervoor dat er regelmatig iemand op de speelplekken komt en de toestellen controleert en op die manier de veiligheid optimaal wordt geborgd.

Er wordt gestart met een snelle visuele inspectie en opruimronde in januari, waarin het eventuele vandalisme van oud en nieuw wordt opgemerkt. In maart, vlak voor het speelseizoen, en in juni, tijdens het speelseizoen, worden visuele inspecties uitgevoerd, gevolgd door een ronde klein en groot onderhoud. In september wordt de technische inspectie uitgevoerd, gevolgd door een ronde klein en groot onderhoud. In december wordt afgesloten met een visuele inspectie, zodat de toestellen voor de winter nog een laatste kleine onderhoudsbeurt krijgen als dit nodig is.

Als speelvoorzieningen ‘op’ zijn of reparatie niet meer mogelijk of te duur is, wordt een toestel vervangen. Vervanging bestaat uit kosten voor de inkoop van een nieuwe voorziening en kosten voor levering en plaatsing. Indien er veel vervangen moet worden kan de hele speelplek worden opgeknapt.

Bij het klein en groot onderhoud zitten specialistische werkzaamheden aan het speeltoestel en dit vergt doorgaans specifieke kennis. Deze werkzaamheden worden door de eigen dienst uitgevoerd, maar soms ook door externe specialisten.

Naast de inspectie en het klein en groot onderhoud aan het toestel vinden ook werkzaamheden in de omgeving van het toestel en de valdempende ondergrond plaats, waaronder zwerfvuil ruimen, snoeiwerk, maaiwerk en verwijderen van onkruid. Hiermee wordt de beeldkwaliteit snel verhoogd. Ook kan met dit type onderhoud een plus op het omgevingsonderhoud groen en verhardingen worden gerealiseerd. Hierin zouden bewoners of social return een rol kunnen spelen.

Uitgangspunten onderhoud:

- ***Het onderhoud vindt plaats meteen na de inspectieronde en is uitgevoerd voor de volgende inspectieronde.***
- ***Er wordt voordat het onderhoud wordt uitgevoerd nagegaan of de onderhoudskosten in verhouding staan tot de vervangingskosten.***
- ***Bij onveiligheid en onderhoudskosten groter dan 500 euro voor een toestel ouder dan 15 jaar wordt overgegaan tot vervangen of indien het budget niet toereikend is tot verwijderen.***
- ***Technisch onderhoud vindt in het kader van de veiligheid plaats op niveau 8 op schaal van 1 tot 10.***
- ***Regulier onderhoud wordt door eigen dienst uitgevoerd.***
- ***Door derden wordt de technische inspectie gedaan, onderhoud voor de zandondergronden uitgevoerd, zeer specifieke toestelreparaties gedaan en het verplaatsen en vervangen van toestellen ter hand genomen.***



Veiligheid en aansprakelijkheid

Attractiebesluit en zorgplicht

De wettelijke verplichting voor de veiligheid van speeltoestellen is in het bijzonder geregeld in het 'Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen' van maart 2023 (WAS) en de Europese Normen (o.a. NEN-EN 1176-1 2017 tot en met 1176-7 2020 en 1177 2019). In dit zogenoemde Attractiebesluit zijn de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid vastgelegd. Een speeltoestel mag bij redelijkerwijze te verwachten gebruik geen gevaar opleveren voor de veiligheid of gezondheid van personen.

Indien er sprake is van een ongeval door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is degene die het toestel voorhanden heeft altijd als eerste aansprakelijk. Dit is in veruit de meeste gevallen de eigenaar van het toestel. Deze verantwoordelijkheid is conform en aanvullend op de risicoaansprakelijkheid die wordt omschreven in het Burgerlijk Wetboek.

Informele speelruimte valt niet onder het WAS, terwijl dit wel veel speelwaarde biedt. Wel is het van belang om na te gaan of de (in)formele speelprikkels en door derden geplaatste objecten in de openbare ruimte al dan niet onder het WAS vallen (zie voor een stroomschema hiervoor Bijlage 1). Uiteraard heeft de gemeente een algehele Zorgplicht voor de openbare ruimte

Aansprakelijkheid

Er is enkele jurisprudentie rondom de aansprakelijkstelling voor speeltoestellen aanwezig. Daaruit blijkt steeds weer dat de eigenaar van het speeltoestel als eerste aansprakelijk is.

De eigenaar van het toestel, in dit geval de gemeente Druten, moet kunnen aantonen dat alles in het werk is gesteld om de veiligheid te waarborgen. Het Attractiebesluit zorgt hiermee voor een onderhoudskader en een minimaal onderhoudsniveau. De veiligheid is geborgd, gezien het Attractiebesluit, als deze handelingen *zo vaak als nodig* worden uitgevoerd.

Indien een speeltoestel op gemeentelijke grond wordt geplaatst door bijvoorbeeld een particulier, school, speeltuin- of sportvereniging, wordt het toestel automatisch eigendom van de gemeente. De juridische term hiervoor is natrekking. De gemeente kan bij ongevallen met speeltoestellen in de openbare ruimte dus altijd (mede) aansprakelijk worden gesteld.

Dit is de reden waarom toestellen geplaatst door bewoners niet zomaar kunnen worden toegestaan zonder overleg en/of inschatting van veiligheidsrisico's. Een trampoline, glijbaan of ander object moet 's avonds eigenlijk gewoon weer worden opgeruimd. Zeker als blijkt tijdens een inspectie dat het object niet veilig is, moet hiervan melding worden gemaakt en actie worden ondernomen.

Hetzelfde geldt voor hutten van kinderen. Als deze gevaarlijke situaties opleveren zullen ze moeten verdwijnen. Zo niet dan kunnen ze best even blijven staan (max. 1 jaar). Om dit te kunnen inschatten kan een zogenaamde risicoanalyse worden gemaakt.

Uit: WAS

Artikel 13
De aangewezen instelling stelt bij attractie- en speeltoestellen de voor het veilig gebruikt relevante conclusies van een keuring en de datum wanneer uiterlijk een nieuw certificaat of merk van goedkeuring afgegeven moet zijn op schrift in een keuringsrapportage en verstrekt deze aan de aanvrager.

Artikel 16
1. Attractie- en speeltoestellen gaan vergezeld van een Nederlandstalige gebruiksaanwijzing met aanwijzingen, veiligheidsinstructies, waarschuwingen en andere relevante informatie die de verhuurder dan wel de beheerder in staat stelt dat toestel zodanig te installeren, te monteren, te doen gebruiken, te demonteren, te inspecteren en te onderhouden dat dat toestel geen gevaar oplevert voor de veiligheid of gezondheid van personen.
2. De fabrikant draagt er zorg voor dat attractie- en speeltoestellen vergezeld gaan van een Nederlandse gebruiksaanwijzing, bedoeld in het eerste lid.
3. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over veiligheidsinstructies, waarschuwingen en andere relevante informatie op attractie- en speeltoestellen.

Artikel 19
1. De verhuurder dan wel beheerder draagt er zorg voor dat een attractie- of speeltoestel zodanig is geïnstalleerd, gemonteerd, gedemonteerd wordt, is beproefd, geïnspecteerd, onderhouden en van opschriften voorzien, dat bij gebruik geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid van personen bestaat.
2. De verhuurder dan wel beheerder toont met een actueel dossier aan dat aan het eerste lid is voldaan.
3. Het eerste lid is niet van toepassing, in een attractie- of speeltoestel hetzij afgekeurd is, hetzij onklaar gemaakt, hetzij anderszins kennelijk niet meer voor gebruikt bestemd is.
4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het installeren, monteren, demonteren, beproeven, inspecteren, onderhouden en van opschriften voorzien van attractie- of speeltoestellen, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 20
De beheerder dan wel de verhuurder bewaart de documenten bedoeld in artikel 13 die voor attractie- of speeltoestellen tijdens de eerste keuring zijn afgegeven gedurende de levensduur van het toestel. Documenten voor de daaropvolgende keuringen worden tenminste bewaarde tot keuringsdocumenten van de volgende keuring afgegeven zijn.

Artikel 21
De verhuurder, huurder, dan wel de beheerder van een attractie- of speeltoestel dat voorzien is van een merk van afkeuring, zorgt ervoor dat:
a. Het attractie- of speeltoestel zodanig is stilgezet of afgesloten dat het niet zonder hulpmiddelen kan worden betreden; en
b. Op of nabij daarvoor in aanmerking komende punten van het attractie- of speeltoestel een duidelijk opschrift is aangebracht waaruit blijkt dat het toestel niet voor gebruik is bestemd.

Veiligheid en aansprakelijkheid (2)

Risicomanagement

Het risicomanagement in gemeente Druten is erop gericht kinderen de ruimte te geven om grenzen te verleggen, te onderzoeken en uitdaging te vinden tijdens het spelen, maar ook op het voorkomen van risico's die voor de kinderen niet inschatbaar/herkenbaar zijn en daardoor wellicht ernstig of blijvend letsel oplopen. Onderdelen van dit risicomanagement zijn inspecties in het kader van het WAS en risicoanalyse van speelsituaties in het veld. De inspecties bestaan uit drie visuele inspecties in maart, juni en december en een technische inspectie in september. De inspecties worden gedaan door een speciaal opgeleide medewerker of een extern specialist. Daarnaast wordt er in januari een snelle inspectie en onderhouds-ronde gedaan gericht op schade en vervuiling door vuurwerk.

Een risicoanalyse is gericht op het in beeld brengen van mogelijke speelrisico's in de openbare ruimte. Een risico is de kans dat iets zich voordoet maal de impact van eventueel letsel. Een werkwijze hiervoor is opgenomen in Bijlage 2. Een aanvaardbaar speelrisico is een risico dat geen aanleiding geeft tot ernstige ongevallen, is te herkennen en de speelwaarde verhoogt. Sommige risico's kunnen door het nemen van maatregelen eenvoudig van onaanvaardbaar tot aanvaardbaar worden teruggebracht. Een voorbeeld hiervan is het verwijderen van een plank waar spijkers uitsteken op ooghoogte, bij een hut op maaiveld in een druk bespeeld bosje in de buurt.

De toezichthouders en beheerders van de gemeente kunnen middels (opfris)cursussen genoeg kennis en ervaring opdoen om dagelijks beheer, inspecties en specifieke situaties als huttenbouw op passende wijze aan te pakken.

Registratie logboek

De handhaver van het WAS, de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA) stelt het verplicht om een digitaal actueel dossier bij te houden. De registratie van inspecties, gebreken en reparaties worden digitaal verwerkt in Playmapping. Daardoor is er een (geautomatiseerd) actueel dossier per toestel aanwezig. Ook vindt er via dit beheersysteem terugkoppeling van reparaties plaats. Dit zorgt voor voldoende managementinformatie. Meldingen komen binnen via de melddesk van gemeente Druten en worden indien nodig verwerkt in het logboek.

= aanvaardbaar risico
= lage risico
= ernstig risico
= zeer eernstig risico
= onaanvaardbaar risico

Voorbeeld risicomatrix (van www.veiligheid.nu)

Uitgangspunten veiligheid:

- ***Door eigen medewerkers wordt 3x per jaar in maart, juni en december een visuele inspectie uitgevoerd, indien nodig gevolgd door een ronde klein- en groot onderhoud.***
- ***Door een extern specialist wordt 1x per jaar in september een technische inspectie uitgevoerd, gevolgd door een ronde groot onderhoud deels door eigen dienst deels door specialisten/leveranciers.***
- ***Na oud en nieuw wordt er een snelle ronde visueel geïnspecteerd gericht op vuurwerkschade en -vervuiling.***
- ***Waargenomen risico's, niet zijnde speeltoestellen, worden via een risicoanalyse in beeld gebracht, zo nodig teruggebracht tot aanvaardbare risico's en gemonitord of opgeheven.***
- ***Medewerkers worden voldoende opgeleid om de risico's in speeltoestellen en andere speelrisico's binnen de (in)formele speelruimte, in te kunnen schatten en aanvaardbaar te houden. Hiervoor kunnen medewerkers opgeleid en gecertificeerd worden bij Stichting Veilig Spelen (SVS).***
- ***In Playmapping worden risico's en maatregelen van de toestellen geadministreerd, tevens worden hierin de inventarisgegevens bijgehouden.***

Effect \ Kans	Bijna niet denkbaar	Denkbaar maar onwaar-schijnlijk	Mogelijk in grensgeval	Zeer wel mogelijk	Te verwachten
Berperkt: Letsel zonder verzuim, EHBO of (ernstig) hinder					
Belangrijk: Letsel met verzuim, EHBO of (ernstig) hinder					
Ernstig: letsel met irreversibel effect (invaliditeit)					
Zeer ernstig: Één dode					
Een ramp: Enkele doden					

Bijlage 1. Reikwijdte WAS

STROOMSCHEMA WAS

UITNODIGEN TOT SPELEN

- Nodigt de constructie/inrichting uit tot spelen?
- Brengt het (onaanvaardbare) speelrisico's met zich mee (vallen, beknelling, snijden)?
- *Bijv. geen prullenbak, wel een autogeraamte.*

nee

ja

GEWICHT

- Is de constructie/inrichting door eigen gewicht lastig of niet te verplaatsen door een kind (+/- 5kg)?
- *Geen hobbeldieren, loopwagens, speelgoedauto's, wel activity toys.*

nee

ja

PERMANENT BESPEELBAAR

- Is de constructie/inrichting permanent bespeelbaar (meerdere keren te bespelen, niet eenmalig)?

nee

ja

FYSIEK-/ZWAARTEKRACHT

- Wordt er bij het gebruik van de constructie/inrichting gebruik gemaakt van uitsluitend fysieke- of zwaartekracht van de mens?

nee

ja

PUBLIEK GEBRUIK

- Bevindt de constructie/inrichting zich op een terrein voor openbaar gebruik (ook door ledenverband)?

nee

ja

ONTSPANNEN EN VERMAAK

- Ligt de nadruk van de constructie/inrichting uitsluitend op ontspannen en vermaak en niet op andere functies (lichaamsoefeningen, competitie of kunst)?

ja

nee

SPEEL-/ATTRACTIETERREIN

- Bevindt de constructie/inrichting zich op een speel-/attractieterrein (terrein met andere toestellen bedoeld om te spelen)?

nee

ja

VALT NIET ONDER HET WAS

De constructie/inrichting is hoogstwaarschijnlijk bij fabricage/ontwerp niet bedoeld als speeltoestel en valt daarmee onder niet onder het WAS. Wanneer een constructie/inrichting als deze zich op een speelterrein bevindt, maar niet uitnodigt tot spelen, valt het toestel niet onder het WAS.

VALT WEL ONDER HET WAS

De constructie/inrichting is hoogstwaarschijnlijk bij fabricage/ontwerp wel bedoeld als speeltoestel en valt daarmee onder het WAS. Wanneer een constructie/inrichting als deze zich op een publiek terrein bevindt, is dit terrein te definiëren als speelterrein.

Wanneer de constructie/inrichting hoogstwaarschijnlijk bij fabricage/ontwerp niet bedoeld is als speeltoestel, maar zich wel op een speel-/attractieterrein bevindt en de uiterlijke kenmerken uitnodigen tot spelen en daardoor risico met zich meebrengen, kan het toestel indirect als speeltoestel gezien worden. Hierdoor valt het toestel onder het WAS.

Bijlage 2. Risico analyse

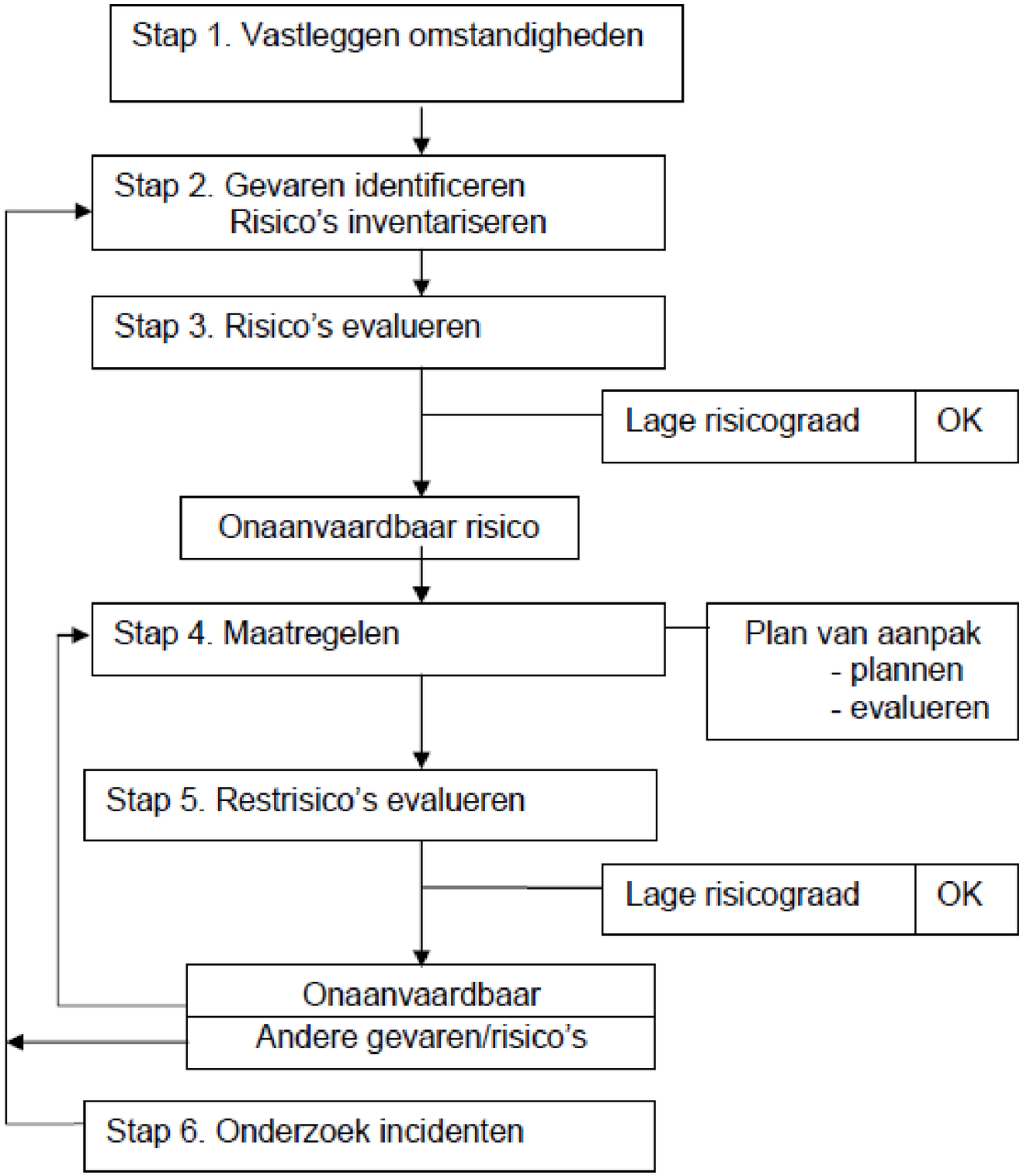

Bijlage 3. Onderhoudsmaatregelen

Inspecties:

- nieuwjaarsinspectie (jaarlijks januari)
- visuele inspectie (3x per jaar mrt/jun/dec)
- technische inspectie (jaarlijks september)
- risicoanalyse (incidenteel circa 5 x per jaar)

Klein onderhoud:

Toestellen

- bouten en moeren vastdraaien
- uitstekende delen verwijderen
- schuren/glad maken
- bijverven/coaten
- lossen onderdelen verwijderen/vastzetten
- kleine (eenvoudige) onderdelen vervangen (mogen zelfgemaakt zijn mits zelfde eigenschappen origineel)
- oplossen kleine schade (i.k.v. vandalsime/veiligheid)

Speelprikkels

- rechtzetten/vastzetten
- schoonmaken
- repareren

Ondergronden

- onkruidbeheersing
- vegen en bladblazen (vuilruimen en gevaarlijke situaties oplossen e.d.)
- aanvullen kleine hoeveelheden ondergrond (losse materialen)
- klein deel herstraten/herstellen/lijmen

Groot onderhoud:

Toestellen

- specialistisch of groot reparatiewerk
- funderings- en stabiliteitsproblemen oplossen
- vervangen grote onderdelen toestel (staander, dak, plateau, glijgoot e.d.)
- oplossen grote schade (ikv vandalisme/veiligheid), bij wijziging constructie AKI benaderen voor eventuele herkeuring
- verwijderen/vervangen toestel

Ondergronden

- bezanden ondergronden en opborstelen (speciale machine vaak door derden uitgevoerd)
- vervangen delen ondergronden (rubber tegels, kunstgras e.d.)
- vervangen schorsondergronden/zandondergronden/bakzand 1x per 7 jaar
- zaaien doelmonden speel
- doorzaaien speelplekken grasondergrond

Omgevingsonderhoud (geen speelonderhoud maar wel nodig):

- zwerfvuil ruimen
- maaien + obstakels maaien
- snoeien beplanting (indien aanwezig)
- onkruidbeheersing

Inspiratieblad Inclusie















CHECKLIST

Plek voor onbeperkt spelen voor iedereen, denk na over:

- ✓ Houd vrije ruimte voor activiteiten
- ✓ Zorg voor goede toegankelijkheid speelplekken middels egaal (en breed) pad en geleidemarkering
- ✓ Voldoende rustpunten (langs pad)
- ✓ Samenspeel voorzieningen, bijvoorbeeld samen draaien of schommelen, fluisterpalen, speelpanelen en zandtafel
- ✓ Zorg voor variatie kleuren, geuren, licht en geluid
- ✓ Denk bij zonering om mate van risico inschatting die past bij (mentale) leeftijd en scherm grote risico's slim af, of plaats deze bij elkaar
- ✓ Stimuleer fantasiespel
- ✓ Werk met contrasten
- ✓ Zorg voor voldoende uitdaging en faciliteer compensatiegedrag (zonder benen wil je meer armkracht kweken)

Op grote speelplekken is veel ruimte voor inclusie. Op deze plekken is 100% welkom, 70% bereikbaar en 50% bespeelbaar. Deze plekken zijn zeer geschikt voor het organiseren van activiteiten.

- ✓ Organiseer af en toe een speelmiddag met een speel-opstarthulp
- ✓ Denk aan activiteiten als muziek, theater, rolstoelrace, vossenjacht en springkussen
- ✓ Werf deelnemers voor speelmiddagen via buurtkrantje en op een mededelingenbord

Overwegingen:

- *Loop een proefrondje! Kijk om je heen, ruik, voel, bedenk samen ideeën.*
- *Waar zitten knelpunten met rolstoel of rollator?*
- *Waar zitten de gevaarlijke punten?*

Kansen: kleedruimte, toilet, spelkist, sportkist, losse materialen

Gebruik de checklist en overwegingen in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

groen | grijs | blauw | sociaal | meubilair | bereikbaarheid | voorzieningen

Inspiratieblad Groen & klimaat









CHECKLIST

Plek voor spelen in het groen en klimaatadaptatie:

Groen

- ✓ Tegelwippen waar kan
- ✓ Houd ruimte voor een activiteit of tijdelijke inrichting zoals een moestuintje
- ✓ Groen = gebruiken en ervaren
- ✓ Maak herkenbaar dat in het groen gespeeld mag worden

Biodiversiteit

- ✓ Gebruik inheemse plant- en boomsoorten
- ✓ Werk met gradiënten; kruidlaag, struiklaag, boomlaag
- ✓ Pas hoogteverschil toe
- ✓ Natuureducatieborden brengt belang in beeld en zorgt voor draagvlak
- ✓ Insectenhotel verwerken in inrichting (muurtje, palissade, etc.)

Hittestress

- ✓ Plant waar mogelijk een boom
- ✓ Pas hoogteverschil toe
- ✓ Gebruik natuurlijke ondergronden en geen rubber(tegels)
- ✓ Zorg voor minimaal 1 speeltoestel en zitmogelijkheid in de schaduw (middagzon)
- ✓ Drinkwaterpunten op grote speel- en sportplekken

Water

- ✓ Maak regenwater zichtbaar op de plek
- ✓ Zorg voor infiltratie van het regenwater op de plek
- ✓ Stapstenen in wadi's zijn leuk
- ✓ Waterkanten zijn geliefde ontmoetingsplekken

Kansen: eet- en plukgroen, goed combineren met circulair werken, snoeiafval laten liggen (takkenrillen)

Gebruik de checklist en overwegingen in samenhang met de thema's hiernaast ter inspiratie voor de inrichting.

groen | grijs | blauw | sociaal | meubilair | bereikbaarheid | voorzieningen

COLOFON

Spelen in Druten

Speelruimteplan 2025-2034

Auteur
OBB spelmakers + ruimtedenkers
Anneke Hoppenbrouwer
Imke Bergink

Foto's
Anneke Hoppenbrouwer

Opdrachtgever
Gemeente Druten
Ashley Reinink

Alle rechten voorbehouden OBB-Ingenieurs © 2-okt-24.
Overleg bij kopiëren even, zodat de teksten niet uit verband raken.

"Laten we vooral spelenderwijs beginnen"